

XVIII, 1-19
<http://rcin.org.pl>

<http://rcin.org.pl>

R Y M Y
MILEY Y PRZYSTOYNEY
ZABAWIE
ORAZ ZBUDOWANIU
SŁUŻĄCE

W JEDNO ZEBRANE
Y
PRZEDRUKOWANE

Za pozwoleniem Zwierzchności Kościelney
EDYCJA PIĄTA

W WILNIE
W Drukarni Królewskiej Przy Akademii
Roku Pańskiego 1781.

Z KSIĘGOZBIORU
STAN. JASEKOWSKIEGO
w Warszawie.

<http://rcin.org.pl>

Próżna nadzieia, i kłamstwo mężowi głupie-
mu: i sny wynoszą nierostropni. Bo jako
który chwyta cień, i wiatr goni: Tak i który
wiarę daie snom kłamliwym. To wedle tego
widzenie snów: przed obliczem człowieczym
podobieństwo człowiecze.

Eklez: 34

Yło kiedyś ono dawne
Miało niegdy Trojańskie,
Były, były, mury sławne,
Było imię Dardańskie.

Dziś wojenne Marsa boje,
Pługiem te mury krają:
A tam gdzie stał Zamek Troie,
Dzisiaj kłofy wspiływają.

TAk w mniemaniu dzieło wieczne
Bywa w proch obrócone,
Szczęście w niestatku stateczne
Mieszają rzeczy stworzone.
Tym się końcem rzeczy tężają,
Gdzie się wszystkie ściągają:
Gdy jedne walcząc zwyciężają,
Drugie walcząc przegrajają.

Az

Toż uftawnie przed człowiekiem
 Natura wszystko głosi:
 To wołowym znaczy bekiem,
 To rzą w koniach obnosi.
 Toż wyświadcza we Lwim ryku,
 Y we psach szczekających:
 Toż w niezgrabnym znaczy krzyku
 Słoniow brzydko wrzeszczących.

Co się kolwiek w świecie rodzi,
 To też wzajem umiera,
 Śmierć z przygodą w zamian chodzą
 A nas tam i sam wspiera.
 Jak Księżycą krąg zmiennego
 W koło po Niebie dąży;
 Tak okrąg świata niższego:
 Kołem odmiany krąży.

Nic na świecie nie wieknie,
 Wszystko się wnet obali:

Chrofty bydło wydeptaie,
 A Cedry wicher walf.
 Wezuwiusz Miałtom grozi,
 Araxes mosty nurza,
 Doliny powodź nawozi:
 Piorun góry podkurza.

SAma starość niszczy lasy,
 Niestarzałymi zęby:
 Choć przez długie trwają czasy,
 Kruszy Ideyskie dęby.
 Nie siecz, nie rąb siekierami,
 Chceźli żeby niszczały:
 Wiek je swemi tuie zębami.
 A będą dofyć miały.

Krótki, krótki życia wątek
 Poczynając się ginie,
 Nie jednemu gdzie początek,
 Tam się koniec wywinie.

Jako Aktor rzecz skończywszy,
 Tym zamyka: Mówilem:
 Tak do kresu już przybywszy,
 Mów pogrzebieńcze, żyłem:

Wszelka rokosz prętko gaśnie,
 Choćże głaścze zdradliwie:
 Pokazując nader jaśnie,
 Zeć nikczemną prawdziwie.
 Moment trwają te lubości,
 Które cię wiecznie szpecą:
 Skrzydła mają wsze radości,
 Ledwie dotkniesz, ulecą.

O Nikczemne snów poczwary!
 O sny cieniów znikome!
 Jakożkolwiek te maskary,
 Próżność czyni widome.
 Lub kościaną, lub rogową,
 Na świat bramą idziecie;

Lub ani tą, ani ową,
Próżność z sobą wleczeć.

One cuda Siedmiorakie.
Któremi się świat szczylił:
Tak to plotki ladaiaكية,
Jakby kto cień uchwycił,
Darmo gay, i mur potężny,
Semiramido głosisz:
Darmo Słońca słup mosiężny,
Pyszny Rodzie wynosisz.

Sławę niegdy wspaniałości,
Pyramis w Memfim miała:
Która dla swej wysokości,
Cień na milę rzucała.
Dzisiaj z ziemią w równi stoi,
Jakbyś ją uwałkował:
Cień jey mieysca mniej zakroi,
Niż go grzyb pod się schował.

Kto Dyany Kościół chwalił,
 Tak Jako się godziło?
 Ach jeden to obieś spalił,
 Co tyśiąc rąk robiło!
 Spalił że go w swoim łyku
 Wlokła sławy nagroda:
 Zbrodzień Herost, stóy ięzyku,
 Y mianować go szkoda.

Słupow, które aż za Gady,
 Herkules w ziemię nabił,
 Nie zniósł daley Neptun blady,
 Wiośsem je swym zagrabił.
 Dzieło grobu Mauzolowe,
 Dziwney sztuce ozdoby,
 Gdzie dziś ba choć Marmurowe,
 Grzebie starość i groby.

Słup on dziwny ku wzrokowi,
 Z różnych kruszców składany

Nabuchodonozorowi

We śpiączki pokazany.

Jako pozbył wzrostu swego,

Część go spodnia wydała:

Bo z mieszańca tak dużego,

Ledwie glina została.

Złotą głowę bałwanowi,

Miecz Syryjski podkroił:

W pierśi srebrne tułobowi,

Greczyn kopiją wpoił.

Brzuch Grecyi, pęsen sprzętu,

Y fyt miedzi żołądek,

Rzym wywnętrzył aż do szczętu,

Swych nog stałac porządek.

Nuż Rzym nawet lubo stroiem,

Lubo siłą patrz jaki:

By się przeyrzał w Tybrze swoim

Wtydby go był, że taki.

Twarz jedwabna, z żółkłe czoło,
Zeszły z lica szarłaty.

Wież na głowie nie znać wkoło,
Zpelzły murow bławaty.

Wdzięcznym był krotofilnikiem,
Za Oycę Romulusa:

Począł gadać pod Hernikiem,
Podrośł za Kamillusą.

Panną potym być dorosłą,
Zdał się Annibalowi:

Ledwie Panną tak wyniosła,
Nie dostał się Grekowi.

Aleć gody Afrykańa
Wzgardziła, i z Greczynem,

Mieć nad sobą niechce Pana,
Co nie był Latynem.

W tym wojując wżę narody,
Z rospiętymi pierśiami,

Kraiom, którym wniosła szkody,
 Natkała się plonami:

W ten czas Brutus z Katonami
 Rozpościerał proporce:
 Ci rządźili narodami,
 Byli Rzymu dozorce.
 Cicero też siedząc doma,
 Gdy w Senacie rokował;
 Nie pałaszem nie rękoma
 Lecz językiem szermował.

Jak Romuli sznur żywota,
 Jak był Akce przerwany;
 Tak natychmiaŃ Rzym fierota,
 Swym był Ńlugom poddany.
 Juź co żywo Oyczymami,
 Pragneli być Rzymowi.
 Lub przez prawo lub krzywdamĩ
 Swego dopięć gotowĩ

W tym domowa mieszczan zwada.

Dwoi rokofzem strony:

Idzie sąsiad na sąsiada,

Kupnym gniewem zwaśniony.

Pod takimi chorągwiemi,

Sporne trąby dźwięk dają,

Kopie się z kopiami:

Równym pędem zbijają.

Zięć Swiekrowi idąc w oczy,

Mieczem się z nim kosztuje:

Niepraw z winnym bitwę toczy,

Lecz gorszy tryumfuje

Owa, gdy tak punkt honoru,

Między się rozdzielają;

Dla marnego marnych sporu,

Pola we krwi pływają.

A tym czasem Rzym omdlewa,

Stęka, śmierci się boi:

Od frafunku ledwie ziewa,
 Ledwie na nogach stoi.
 Już mu pewne znaki tufzą,
 Ze wnet członki pómdelą:
 Już się puify ledwie ruszą,
 Zyły w ciele tarnieją.

Aż na koniec trzykroć kicha,
 Jak katarem opily:
A tak mówiąc, z płaczem wzdycha,
 Ach, ach, Auguście miły!
 Bądź zdrów prawi, już iść muszę.
 Rzym ci Państwo oddaię:
A to rzekłszy, bitną duszę
 Wypluł, w podziemne kraie.

Tak się trupem Rzym splugawił,
 Acz się szczyci grubarzem:
 Iż mu Nero pogrzeb sprawił,
 Będąc Rzymskim Cesarzem.

Tym Oyczyzny pod Oyczymem
 Cierpiał pogorzelię:
 Część go trzecia poszła dymem,
 W nowey Troje perzynę.

Jaki dziś Rzym, jako staniał!
 Jak różny od onego,
 Co się z Wolfki wręcz uganiał,
 Dobył Państwa Greckiego,
 Numańczyków dostał kraju,
 Kartagiński posprzątał:
 Nogi Rennu i Dunaju.
 W ich poroście zaplątał.

Tak musiały schnąć Latyńskie,
 Strażne narodom siły:
 Kiedy zbiory macierzyńskie,
 Zbytki wnuków strawiły.
 Tak wszystkiego świata plony,
 Złe dziedzic przemarnował;

Przetrwali co Nerony;
To Alaryk splondrował.

Ach! potomni dziś Rzymianie,
Zebrzą dawney godności:
Twoję Bramę o Traianie,
Zgryzły zęby starości:
Wież siedmkrętną Sewerowę,
Wiek obalił potoczny:
Dwor Lukulla, sztuk Tytowe,
Czas pochłonał żarłoczny.

Już stoły Neroniańskie
Balsamem się nie pocą:
Już cieplice prawie Pańskie,
Mywfzy przedtym, dziś błocą.
W twych się łaźniach cny Antoni,
Gęsi teraz płokają.
Po Tyburze wdzięczney woni,
Dziś kozy zażywiają.

Nuż widoki, nuż igrzyska,
Szranki, zrzódła, gonitwy,
Złota siewby dziwowiska.

Ze lwy, z niedźwiedzmi bitwy,
Różnych Akcyi wydawacze,
Z swemi komedyami:
Aktorowie i słuchacze,
(Patrz, patrz) leżą kupami.

Chcesz w naukach uyc próżności?
Nadaremno się kufisz:

Y te pełne nietrwałości:
Obacz, a płakać musisz.

Wierzyłby kto, że wždy one
Parkom się wybiegają:
Aleć z gruntu wyniszczone,
O swey nędzy znać dają.

Gdzie choć jedna jest linia
Sztuki Appellesowey?

Gdzie się aby wior zawija,
 Sznicerskiey Lizyppowey?
 Kędy Wenus Menterowa,
 W szczerym złocie wybita?
 Jałowica Myronowa,
 Żywa choć z miedzi lita.

Gdzie Fidyasz sławny siedzi,
 Co Jowisza kształtował?
 Co mistrzynie z twardey miedzi,
 Całe woyska szykował?
 Tu zatrąbi chłop miedziany:
 Tu w się rotę uderzą:
 Jakie ciało, takie rany:
 Żydzi temu niech wierzą:

Czyiali to Lukrecyia,
 Oczy wstydem pokrywa?
 Jako jey żal! jak się zbija!
 Obraz wszystko, śmierć żywa!

Czyja mówię, ta malarka?

Z czyichli się rąk wzięła?

Darmo pytać: już go Parka,

Z tym co go znał, sprzątnęła.

Nuż gdzie Zeuxis? gdzie zdradliwe
Macieli, gronali?

Które mając za prawdziwe:

Głupi ptacy dziubali.

Ach! oberwał wicher grona!

Deszcz ptaszyny rozpędził!

Plot nie wytrwał Aquilona!

Mroz Macice powędził!

Po pogrzebie starzalego,

Już młodszy wiek nadchodzi:

Gdy bez cyrkla wszelakiego,

Durer cyrkuł obwodzi.

Pizanelli, Mallerowie,

W tym się wieku znaydują:

Kallot, Rubens, Boffwertowie,
W sztychu, w farbách, celują.

Ci tych czaſow kwitną dziwnie,
Długoż będą kwitneli?

Wiek ogonem tylko kiwnie;
Alić po nich, znikneli.

Nie usłyszą w wielu stronach,
Jeżeli kiedy i żyli:

Kto złą pamięć ma w imionach,
Nazwie ich kiedyś byli.

ACo gorſza, rzecz błazeńska
Pod czas wielkie zwoiucie,

Ona księga ſnać Smirneńska,
Nie na Struſy żaluie.

Syllaba ią jedna zjadła,
Co ſię ſkrada pokątnie:

Boday na nią ta kaźń padła,
Ze ią ſto kotow ſprzątnie.

Chcesz Póëtow? Tak Marona,
Jak Dydonę, zakłóto.

Na ofiarę dla Plutona,
Flaki z Flakka wypróto.

Taż i ciebie cny Tybulle,

Y ciebie cny Owidy:

Was Propercy i Katulle,

Smierć pogryzła jak gnidy.

Wasz Podczaszy Póëtowie,
Snadź od Turka legł w boju,

Zaczym w Helikońskim rowie,

Nic nie macie napoju.

Skóra jego, nie Póéty,

Lecz lada Póétastry,

Lada pod czas i szuflety,

Lada zdobi chalastry.

Zgasty góry Parnafowe,

Gdy Póéte patrzyli,

Poschły wieńce Laurynowe,

O które ci walczyli.

Dębami się Laury stały,

Co trapiło Póéty:

Wiedmy Lutnie popsowały,

A ci wrzeszcą, niestety!

Ogrod sławny siostr dziewięci
Już dziś prosta ziemica,

Krasney Dafnie głowę maćci,

Ofet, chrost, perz, bylica,

Gdzie był przedtym bluszcz zielony,

Który swym cieniem chłodzi:

Tam się teraz chwast mierziony,

Tam się pokrzywa rodzi.

TRipus Delfow o tym czasie,

Miało garńca groch warzy;

Sam Apollo było pasie.

Pastwa się mu nie darzy,

W Cytrze paiąk w swoje siatki
 Much miało Muz zaciąga,
 Swe Arachna zdobiąc klatki,
 Z Pallady się urąga.

Zdróy Kastalski kryształowy
 Swey okrasę upenił,
 Glans wod jego marmurowy,
 W kał się szpetny odmienił.
 Zadną Bogow przytomnością,
 Ozdobnym się nie czuie:
 Hem, rzęca, i zgnilością,
 Sprośne żabka czestuie.

Gdzie Póete sami pili:
 Tam już i wielbłądowie
 Z Beocyi się wnącili,
 Y dwynożni Oślowie.
 Opiwszy się mętu marchy
 To do Lutnie z kopytem:

Ztąd one Wierzytki parchy;
Ztąd kłakol między żytem.

Chcesz Rhetorow? poniemieli!
Cicerona nie słyhać!

Salust, Hortens, ochrapieli,
Kraffns nie może dychać:

Sławne Rostra Oratorskie,
Gottowie rozrzucili:

Ich ostatki w statki morskie,
Gdzie wprzód były, wprawili.

Syn w Greczynie ostromówny
Oyca ostrokrayczego,

Już utracił głos klarowny,
Dla wrzodu gardzielnego.

Był Demosten, przyznać muszę!
Wielkiew w Atenach ceny,

Kieć się tu rzec pokuszę:

Gdzież też same Ateny?

Szukasz mędrcom? i ci w grobie
Thales, Bias, i Solon:

Zeno, Kleant, w jedney dobie;

Y Peryander zgon.

Ci brodacze ledwie wstawszy,

Po Katedrach wołali;

Aż też głowy rozwoławszy,

Wrzeszczeń bo żyć przestali.

Gdzie na ludzkie zła śmierć życie
Antystena zatłukła?

W którym śmiechu, Demokrycie,

Sledzionać się rozpukła?

Z kim się teraz jak pies wadzi,

Ow Stoikow Szarganiec?

W jakiey kwasu gnije kadzi,

Niegdy beczki mieszkaniec?

Do którego zaszedł grobu,

Mistrz co w szkole sam gadał?

Który ledwie trochę bobu,
 Mięsa nigdy nie jadał?
 Kości z Mędrca najmędrszego
 Które kryją pagórki?
 Kędy męża tak cichego,
 Zona gorfza jaszczórki?

Powiedź, proszę, co zostało
 Z tak wielkiego Platona?
 Zwierze co dwie nogi miało,
 Bez pierza bez ogona!
 Hey, toć smaczny na wieczerzy,
 Ten człowiek Platonowy!
 Na bankiet, kto w Boga wierzy,
 Lepszy, niż Tyestowy.

A Rystotelesowego
 Euryp trupa zatopił:
 Tam się śmierci, tam krótszego,
 Arles imienia dopił.

B₂

Lepiej było (moje zdanie)
 Muchy po domu ścigać.
 Niż na głowie to staranie,
 O wrzawie morskiej dźwigać.

Teraz musi odpoczywać
 Mistrz, co się rad przebiegał:
 Temu co był zwykł siadywać,
 Czas aby się wylegał:
 Obleciały z szkół dachowki,
 Dźdże Licæum nurzaia:
 Tylko wróble albo sówki,
 W pustey Stoi lataia.

Czego drudzy ciężkim musem,
 Y ty z drugiemu skufisz:
 Justinian z Bartolufem
 Szli według prawa: musisz.
 Masz i drugie prawo: Wfiaday.
 W paragrafie: Pozwano;

Ba już co chcesz to powiaday;
Na Trybunał rok dano.

Hippokrates, choć szczęśliwie
Cudze leczył choroby,
Gdy śmierć przyszła swej o dziwie!
Nie mógł uleczyć proby.
Machaona snadź nie znając,
Coś do grobu wtrąciło.
Galen ziele podawając,
Mówi: to mię zdradziło,

Sławne Niebo kryształowe,
Gdy się w szlaki rozpukło;
Archimeda, (cudo nowe)
Tworcę swego przytłukło.
Bayki Kopernikowemi,
Kretę kędyś odziano:
Jemu leżeć a stać ziemi,
Biegać Niebu kazano.
Bz

To czytając przecz się dąsaśz,
 Długie gryząc paznokcie?
 Ach! choć szczęściem zbyt potrząsaśz
 Na pianach spieraśz łokcie.
 Więc cię najmniey nieporusaśz
 Te tak wielu zamieci?
 Wieręc chaty upaść muszaśz,
 Gdy nawet i Rzym leci.

Tyś się w czepku miał urodzić
 Y mieć takie przeskoki;
 Ze z Parkami chcesz się zgodzić,
 Mieniać Boskie wyroki?
 To ty wierzyśz, że już zgoła
 Chęc fortuny uczuiesz,
 Iż jey szatę, ba i koła,
 Tak ohotnie całujesz?

Głupis, głupi, co się dawasz
 Tey Bogini uwodzić:

Z nałożnicą zle przestawasz,
 Która umie zaszkodzić.
 Nie noc jedną ani drugą,
 Na zaletach strawiła:
 O jak wielu swą usługą,
 Choć i Królów zdradziła!

Proteusza nie tak dzieła,
 Różne co raz postaci,
 Iako onę, gdy z tak wielą,
 To się gniewa to braci
 Chcesz ją widzieć na świtaniu?
 Helena doskonała!
 Nachyli się dzień ku spaniu:
 Aż z niey Baba zgrzybiała.

Mać się co upodobać
 W tak przemierzłej osobie?
 Ba choćbyś miał świnię skrobać
 Zarwona zły chorobie.

Słowa zmyśla pełne miodu,

Jakby jagody zmykał:

Lecz ile słów, tyleś płodu,

Zmiy okrutnych połykał.

Doznał Rufin, i z Rufinem

Eutropius rzezaniec:

Jako siada między gminem

Nędzny z Pana wygnaniec:

Z Pańskich ofob, mis, nalewek,

Pełno po Carogrodzie:

Rzezańcze: sługaś u dziewczek,

Niemal w każdej gospodzie.

Bież przez Tatry, puszcze, lasy,

Annibalu zuchwały;

Ostrey zimy łam tarasy

Krusz octem twarde skały.

Tych pierścieni wnet przypłacisz:

Które w Kannach rachujesz:

Bo przez pierścień żywot tracisz,
Gdy się z niego otruiesz.

Ow na szyi linę nosi,
Chadzał przedtym łańcuszno:
Ow rozdawał, sam już prosi,
Wczora Pan, dziś mu duszno,
Na wendetę wystawują,
Perlskie nawet zawoie:
Czoło cęchą pieczętnią,
Które zdobyły stroie.

O no sławny Belizari
Ow tryumfow smaganiec:
Zebrak młody, Hetman stary,
Słepy Swiata wygnaniec.
Przedtym Żołnierz jak potrzeb,
Teraz mendyk ubogi:
Dasz mu aby skibkę chleba:
Jakbyś mu dał skarb drogi,

U Wielkiego Konstantyna,
 Byłeś wielkim Ablawi:
 Kto fortuny niezna Syna,
 Nad tobą się zabawi.
 Aleś prędko poniżony,
 Miecześ zmaczał posoką:
 Jak Marfyas rol zagony
 - Gdy go po sztuce włoką.

Gra Fortuna z not wszelakich
 Jako świadoma Lutnie:
 Raz naciąga strón czworakich,
 Drugi raz spuszcza chutnie.
 Jedną razą zapalczywa,
 O grob lutnią roztrąci:
 Z tą muzyka smutna bywa,
 Bo się Dworskim łeb mąch

Rzeczy wyższe upadają,
 Y grzebią się głęboko:

Zaś upadłe powstawaia,
 Y wzlatnią wyfoko.
 Wyniosłe się wierzchy waia,
 Na równinie poškoczą,
 Słabsze rzeczy wnet obaia,
 Duszę gwałtem utłoczą.

Sprobuy wieku ninieyszego;
 Oplakana w nim skaza:
 Nic w nim złota nic dobrego;
 Wszyftek twardszy żelaza.
 Jak się strasznie, chodząc młynkiem
 Europa sama chwieie!
 Państwa spólnym pojedynkiem,
 Jakie stroia turnieie!

W samych Niemczech, o mój Panie!
 Którey nędzy nie było?
 Jak tam dziwne zamieszanie,
 Lat dwadzieścia wicherzła!

Obnażony grzbiet ziemice,

Skatowano okrutnie.

Aż splawione krwią granice,

Lamentuią dosć finutnie.

Niech z was oczy deszcz się leie,

Aby skropił me lice:

Jak na Wiosnę śnieg topnieie

Tak się topcie zrzenice.

Tłuczcie w pierśi obie pięści:

Ręce drapcie jagody.

Bym oplakał choć po części.

Ziemi Niemieckiej szkody.

Takli leżyysz mężny w boju

Lotaryngu Tampierze!

Też i ciebie cny Bukwoju

W swej wioził Charon galerze?

Ach! i twoje Pappenhaymie,

Smierć duszycę zaięła?

Acz twej sławy nie nie zajmie,
Co z tryumfów stanęła.

Y Tyś Tyli, już nie Tylim,
Jleś sływał w Zachodzie!
Gdy zwycięstwa twoje liczym,
Jak włosy w gęstey brodzie.
Parkić bronią tryumfować:
Zkąd wždy takie niechęci?
Więc cię Muzy muszą chować,
W nieśmiertelney pamięci.

O Prawdziwi wojsk Bogowie,
Cne potomstwo fortuny!
Swoich pułków pewne zdrowie,
Przeciw cudzym pioruny!
Kto was w kroku niestoiące,
Kto was widział nikczemne?
Cmyście teraz, wzrok mylące,
Próżne, liche, daremne,

Są trzydzieści? ani pytały?

Zdzieścić? Boże, by ze dwie!

Tak się cisnąć równym cugiem,

To na wojny, to w groby;

Jaki taki smyk za drugim,

Jak z theatrum osoby.

A gdy każdy swą Akcją,

Y personę odprawił,

Nową świata Tragedyą,

Pan Wieloryb wystawił

Akt ostatni był zaczęty,

Od Tańc-hersta Szwedzkiego:

On to Gustaw dumą zdięty,

Y nadzieją cudzego:

Gdy dwie lecie Jason durny

Na złote runo czuwał,

Sprzątnął scenę, zzał koturny,

Nie rad że je obuwał

Takci wszelkiej chwały para,
 Powiewaiąc wietrzeie:
 Z obłokami krąży mara,
 Z obłokami niszczeie.
 Coś na przodku; wnet się mieni,
 Na końcu nic nie mamy:
 O jak często omyleni,
 W swych nadziejach bywamy!

Wiele rzeczy na to wschodzi,
 By na wschodzie zapadły:
A to wszystko, co świat płodzi,
 W się pożera wiek zjadły.
 Do śmiertelney wszystkich kosy.
 Lub to pchaia, lub wiodą:
Gdy kudłatych rwą za włosy,
 Łysych widłami bodą.

O Jako się zdradzać dacie
 Głupie ludzkie stworzenie!

Którzy błoto za skarb macie,
 Szkło za drogie kamienie,
 Wafze chaty różne trudy,
 To tam, to sam rzucaią:
 Jak Tatarzy swoje budy,
 Co raz indzie stawiaią.

Swiat się wżysstek prawie kazi,
 Gdy go wichry szamocą:
 Już nieborak ledwie lazi,
 Stawy się w nim gruchocą.
 Grzbiet zgarbaciał, twarz z babilia,
 W siłach barzo szwankuie;
 Już już kona; już bez mała,
 Na on się świat gotuie.

Zywioly się nie zgadzaią:
 Ten się na ów obrusza:
 Wody ogień zatłumiaią,
 Ogień wodę wyfusza.

Jakby im kto grał na trwozę,

Tak się z sobą bić lubią:

Wszystkie krzycząc, ja przemogę,

Wzajem się dużo skubią.

Kto wspaniały w animuszce,

Tych burd cierpieć nie raczy,

Niech ku górze ma się z dusze,

A niech ziemię zabaczy.

Aż ku niebu przez obłoki,

Niech się spieszno przebija:

Gdzie Astrea czyniąc kroki:

Złotym kłosem wywija.

Tam się będzie wniść godziło,

Do Syonu górnego:

Tam Królestwa użyć miło,

Nieodmiennie wiecznego.

Kędy za dniem noc nie chodzi

Ani jutro za wczorem;

Gdzie odmianą swą niezkodzi
 Czas tuteczny z swym dworem,

Tam Attyłów już nie naydzie,
 Nikt się Szwedów nie kaie:
 Bo choć i Lew gdy tam zaydzie,
 Barankiem się wnet z staie,
 Daleko ztąd rozboynicy,
 Daleko wyfiekacze:
 Y w zapaskach ludzie dzicy,
 Hoyni krwie rozlewacze.

Wieczność chodząc nad murami,
 Święte Miasto obtacza:
 Roskosznemi roskoszami
 Swe mieszkańce uracza.
 Z żywych pereł w żywym ciele
 Pałace się podnoszą:
 Kto tam żyje, rzekę śmieie,
 Tego żywot roskoszą,

Tam uroda nader śliczna,
 Za laty niewiednieie:
 Tam i młodość ustawiczna,
 Nigdy się nie starzeie.
 Tam rokoszy bez przysady,
 Zaden nigdy nie stęka;
 Zadnych wojen, żadney zwady,
 Ich się pokoy nie lęka.

Ogień gmachow Dardanowych,
 Ani Rzymu nie psuie:
 Murow złotych, twierdz perłowych
 Bepieczeństwo pilnuie.
 Bramy zewnątrz zamykają:
 Wewnątrz Króle prawdziwi:
 Co trzymają to trzymają;
 A trzymając szczęśliwi,

Jedno dobro w ich dzierzawie,
 Wzyskkie dobra przechodzi:

Leje Morze: Morze prawie;
 Bo go żaden nie zbrodzi.
 Po serdecznym pływa łonie,
 Przepaść pełna słodkości:
 Port otrzymał, ten co tonie,
 Bo ten wszystko miłości.

Swiatło chwały wiekuiſtey,
 Z okiem wnętrznym się spika,
 Którym prawdzie oczywiſtey,
 Dufza Boga przenika.
 Żadna trudność nie zawadzi,
 Zaſłon nie maſz przed okiem.
 Prorokow się nikt nie radzi:
 Każdy ſobie Prorokiem.

Depcą nogi okrąg ſłońca,
 Y Kſiężycą zmiennego:
 Cylleńczyka Bogow gońca,
 Marſa włóczyńią frogiego.

Leży Jowisz pod nogami:

Saturn z gwiazdą zwierzęcą,

Nawet gromy z piorunami,

O daninę się kręca.

Rzeczy niżej położone,

Szczęścia mają omale,

Skały z morza wystawione,

Gromy tłuką i fale.

Z górzaledwie nadydziesz która,

Coby miała grzbiet cały:

Ztąd huk, jęk, szum, już nie góra,

Leczby dołem być chciały.

Złe przygody tak się sznurem

Po powietrzu zbiegają,

Jak na wiosnę lecąc hurmem

Skowronkowie śpiewają.

Niebepieczęństw pełno wszędzie:

Chroń się złego kto może

Lecz ich ich celem pewnie będzie,
Twoja głowa nieboże,

Strzały z łuku wysypuie
Wenery chłopiec płochy,
Groty jadem namazuie
Gorszym niżli macochy,
Ty z postrzałem poskakuiesz
Nierówny szalonego;
Ale Sępa wnet poczniesz,
Serce twoie żrzącego.

Biesiadniku, twe bankiety
Swędem trąca piekielnym:
Boy się, że cię smaczne wety
Kęsem struią śmiertelnym;
Często z kufła, miasto wina,
W gardziel trucizna włazi:
Bądź on złoto, bądź on glina,
Jednakowo zarazi.

A Ty przecię z dobrą myślą,
Po bankietach rad chadzasz:

Wiesz coć za kaźń z Nieba przyślą,

A wżły skórze dogadzasz.

Jakbyś nie miał powędrować,

Tam gdzie wszyscy wędrują

Chciałbyś w taniec poskakować,

Gdy drudzy w grob wskakują.

Rozgardyas ledwie wstawszy,
Dufzkiem idą kurowe.

Brzuch natkawszy mozg zagrzawszy,

Drażnisz stróny stalowe.

Jak przy dzbanie malowanym,

Przy wesołej godzinie:

Świat rozumiesz być miedzianym,

Ze i z tobą niezginie.

Lepsze myśli w głowę wbija,
Statek Tarsu wybrany:

Świata tego kształt przemija?

Wola na Koryntczany.

Słysz o czym: i co głosi?

Świat przemija tak cudny!

Ach przemija! choć się wznosi,

Marny, próżny, obłudny!

To piszemy i głosiemy,

Ba i z płaczem czytamy:

To widzimy, a szydziemy,

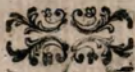
Przeczytawszy, niedbamy.

O jak drogo niestateczną

Człowiek próżność kupuje!

O jak tanie wieczność wieczną

(Zal się Bożę) szacuje!

CZTERY RZECZY
CZŁOWIEKA
OSTATECZNE

DWIE OD X. MATEUSZA RADERA
DWIE OD X. JANA NIĘZYUSZA
SOCIETATIS JESU KAPŁANOW.

RYMEM ŁACIŃSKIM,
POLSKIM ZAS OD X. ZYGMUNTA
BRUDECKIEGO
TEGOZ ZAKONU
OPISANE.

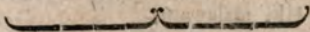

R Y M I.

D U M A S M I E R T E L N A.

*O śmierci! jakoż gorzka jest pamiątka twoja,
szłowiakowi pokoy mającemu w doślatkach swoich!*

Eklez: w Roz: 41.

O Złotawe światło Słońca!
O Księżyca srebrzyste!
Już was żegnam bliski końca,
Oczy świata parzyste.
Wam się jeszcze długim czasem,
Starzeć, młodnieć nagodzi;
Nam dzień mija, noc za pasem;
Sen lecz twardy nadchodzi.

Y was żegnam gwiazdy śliczne,
Was Dżdżownice, was Baby,

Y was ognie Nieb rozliczne,
Które liczyć siłaby.

Wy, któreście wszem żeglarzom,
Za wodzow się oddały,
Swiećcie inszym marynarzom,
Nam się żagle porwały.

Y wy łąki malowane,
Lasy pełne ochłody,
Pola kwieciem ofypane,
Y wesołe ogrody.

Słodkomruczne wod potoki,
Wdzięczne dumy ptaszątek.
Bądźcie z Bogiem; śmierć prze bokł,
Już się życia rwie wątek.

Niech się i was żegnać godzi,
W wszystkie płodne żywioly:
Y cokolwiek z was się rodzi,
Nad, i między wod doly.

Wgląb, w szerz, i w zdłuż ciągle rzeczy
 Co stworzeniem zwać mogę:
 Y co w swoiey Bog ma pieczy,
 Wam dobra noc: Mnie w drogę.

Smierć okrutna, śmierć straszliwa,
 Strzałą groźna i łukiem;
 Nieuchronnym grotem kiwa,
 Lub chcesz w proźby, lub fukiem:
 Niszczeyemy na kształt pary,
 Być nam wszystkim za drzwiami:
 Póydziesz, póydziesz, tey poczwary
 Nie użyiesz darami.

Tylko we drzwi puk usłyszysz,
 Pożegnay się z tym światem:
 Twoi mili, ledwie zdyszysz,
 Niezechcą cię zwać bratem.
 O jak ciemną drogę znaydziesz!
 A na niey ni szelażka!

Coś tu zrobił, z tym tak zaydziesz,
Ztąd nie weźmiesz pieniążka.

Wklęste lica wošk wyfadzą:
Chmura się w oczy w kradnie
Pierśi wzdęte tchu nie dadzą:
Głos się w uściech zapadnie.
Zbędzie swoiey twarz urody:
Krew żył martwych nie zboczy.
Zziębnieś na kształt zmarzłej wody,
Gdy cię Charon obkoczy.

Twarde będzie łóżko głowie:
W sercu siono jak w żupie,
Ktoć dziś mówi, moje zdrowie,
Jutroć rzecze, pśa trupie.
Dziś co slowo, służba moja;
Jutro o cię nie spyta:
Strzeli chyłkiem od podwoia,
Choć się go dziś rad chwyta.

Smrod nieznośny wydasz wszędzie,

Wszyscy muszą umykać.

Idąc podle każdy będzie

Usta, nozdrze zatykać.

Fora z dwora, precz z Pałacu,

Zarazo, trupie, gnoiu;

Na podziemnym materacu,

Spij tam sobie w pokoju.

Tak cię w grobie poczną chować

Niemal na pół żywego:

Będą wrzeczy lamentować,

Zona, dzieci, zmarłego.

Aleć jutro, snać przy stole,

Płacz się śmiechem zamyka:

Już to próżno, ty bądź w dole,

Ten doł świat w się połyka.

W jamie twoiej mieszkać będą

Zaby, źmje, robacy:

Ci dworzanie dwór osiędą,
 Ci w tym Państwie żołdacy:
 Ale trzeba żołd nagrodzić,
 Molom, węzom, zgniłości:
 Przetoż będą roty wodzić,
 Przez twe wszystkie wnętrzości.

Familie krewne tobie;
 Prętko smutek zakończą:
 Wsześć miesięcy po żałobie,
 Zrzuca z kiru oponczą.
 Rekwiem ci dawszy w ziemi,
 Z pamięci cię wystrzela,
 Dziedzicy się zbiory twemi,
 Tobą, węże podziela.

Zaledwie się rok przewinie,
 A już proch z twej młodości,
 Jaki taki gdy cię minie,
 Spyta czyiesz to kości?

Jamy z oczu wyglądają:
 Mozg się w głowie pokłócił;
 Nogą zebra potrącają:
 Wniwecz się obrócił,

Dzień Ostatni nieznajomy,
 A żaden go nie zgadnie:
 Jak śmierć pięścią trąci w domy,
 Wnet i klamka odpadnie.
 Lubo dziady, lubo dziatki,
 Mknie jako się nawina:
 Berło wydrze, da kiy gładki;
 Aż Król prosta chłopina.

Za twój pałac tak wysoki,
 Dadzą chatkę wężuchną,
 Stropu po nos, ścian po boki,
 Uważ czyć tam nie spuchną?
 Pan tu chłopka nie wycignie,
 Zrówna Królom włóczęga;

Dzionek jeden kęs się mignie;
Aż z bławatu fiermięga.

Z Państwa twemi co też będzie?
Komu je wždy zostawił?

W krześle twoim obcy siedzie,

A Senat cyt; cóż sprawisz?

Twoje zamki, wieże, mury,

Prawie z gruntu wyryją.

W grobie z twoiey kompatury,

Zmije, węże, utyją,

Ległszy tedy na kobiercu,

Już też o cię niedbaia;

Pókiś w oczach, pótyś w ferce;

Wszak owo tak mawiaia.

Wszystka przyiaźń, wszystkie chęci,

Póydą z tobą do dołu;

Do tych plotek cóż cię nęci,

Z szalonemi pospołu?

Więc poczwarą, własny złodziey,
Dybie na kształt łotrzyka:

Już ty gdzie chcesz tam się podziey,

Groź, proś, wpaść ci w jey łyka.

Nuż chcesz, niechcesz jadem poi,

A twej biada wątrobie:

Smierci niczym nie ukoj,

Więc nie radzisz o sobie?

Trupie czoła, szpetne twarze,

Toć was zdobi masekara!

Jeszczez dufasz w te machlarze!

Zawiedziesz się: ey wara!

Kto im dufa, jak się rzekło,

Będzie płakał po szkodzie:

Roskoszników czeka piekło,

Y kochasz się w urodzie!

Co jeżeli ostateczny,

Twego ten dzień żywota;

Zart w tych rzeczach niebezpieczny,
 Moia rada, grunt cnota.
 Dzisiaj nawet co tych legło,
 Co lat sobie stem kładli!
 Słońcu dziwno, że nim zbiegło,
 Ci do piekła zapadli.

Czyli tedy dniem i nocą,
 Czuć nie będziesz statecznie?
 Jeżeli potym gdy śmierć z proca,
 Przyidzie na cię koniecznie.
 Stać chcesz w kroku tak wesoło,
 Zebyś pomniał na męstwo:
 Choć ta niemoc trafić w czoło;
 Przecię twoje zwycięstwo.

Zgoła wszystkim gardź stworzeniem,
 Miłuy Twórcę samego:
 Co tu zgubisz, z podziwieniem
 Tam zaś doydziesz wszystkiego.

W służbie Bożej myśl ochotną,
Niech się nie ma do świata.
W tym upewniam, że stokrotna
W niebie, da Bóg, zapłata.

Kto tę dumę we lzy pełną
Składnym Rytmem przyprawił,
Ten grubarkę każdodzienną
Wszystkich wieków wystawił.
Sam też zapadł już nie roczek,
W Cmyntarzowe ugóry:
Pójdiesz i ty, (bierz tłumoczek)
Nie pierwszyli, to wtóry.

R Y M II.
SĄD ABO OSTATNI
T R Y B U N A Ł.

Tudzież jest dzień Pański wielki, tudzież i
rychły zbyt. Głos dnia Pańskiego gorzki:
szpetnie się tam będzie kwilił mężny. Dzień
gniewu, dzień ten tam: dzień utrapienia i uci-
sku: dzień nieszczęścia i nędzy: dzień ciemności
i załmienia: dzień mgły, i wichru; dzień trą-
by i grzmotu.

Zofoniafz w Roz: 1.

Sam, sam świata Monarchowie
Infulacji, Xiążęta:
Sam Cesarze i Królowie,
Szlachta, Kniазie, Panięta,

Co się jeszcze nie rodzili,
 Zywi, zmarli, bywaycie:
 O ostatniej świata chwili,
 Będę dumał, słuchaycie.

Dech mi gwałtem zaciśniony,
 Słów ucinki wypycha;
 Te zaś język rwie zemdlony,
 A duch ciężko oddycha.
 Brną ły z oczu bez pławaczki,
 Rzewną fufząc śledzionę:
 Precz fwywole, precz igraczkę;
 Zarty, śmiechy, na ftronę,

Kędykolwiek okiem zaydę,
 Wfzędę pełno żałoby;
 Zgaſte gwiazdy z ſmutku naydę,
 Zgaſte Planet ozdoby.
 Słońce z ſłońca ćmy wygnały,
 Luna lunę ſtraciła.

Huczą strasznie morskie skały,
 Drzączka ziemię znędziła.

Już topnieją i kamienie,
 Z opok, z jaskiń ryk frogi,
 Samo niebios podniebienie,
 Liza straszne pożogi.
 Z fundamentow świat się wali,
 Miasta, zamki niszczeją;
 Ludzie żywo pozostali,
 W jednym stófie goreją.

Cyt okropne świat wydawa,
 Wszcząt na popioł spalony;
 Noc głęboka z morza wstawa,
 Głosy milczą i dzwony.
 Ptak nie stroi świstney szyje,
 Ni lew, ni woł nie ryczy,
 Nie rzą szkapy, wilk nie wyje,
 Ani kondel skowyczy.

Smierć nad groby i nad trupy,
Kofą-władna Królowa:

Brała dotąd wielkie łupy,

W mordzie wſzech głów ſurowa:

Po kośnicach bez buławy,

Pyſzno ſobie chodziła:

Y mocnieyſzą, niż Bóg prawy,

Boginią ſię chełpiła.

Aż ſię z nagła głos faſolny,
Straſzney trąby ozywa:

Hetman górny ſtrażnik dolny,

Sił w niey wſzyſtkich dobywa,

Wielką mocą z grobow ruſza,

Tych co ſię w nie zawarli:

Duſze w ciała wniſć przymuſza,

Wſtańcie na ſąd umarli.

Aż tu cuda dotąd tayne,
Cuda pełne tworzenia:

Ziemię wszystkie, niezwyčajne,
Napadaia trzęsienia.

Alić rodzi, co swym brzuchem
Tyle wiekow dźwigała:
Aż krzepczeią członki duchem,
Aż lgną kości do ciała.

Wszakże w ciele u każdego.
Nie jednaka okrafa:

Łeb dziwacki u drugiego;
Kłapstra na bok jak fasa,
Ow zaś twarzą dziwnie grzeczny,
Wszystkie gwiazdy przechodzi;
Owzsem siedmkroć blask słoneczny,
Swą jasnością nagrodzi,

Toż się potym otwieraia
Niebios wszystkich zapory,
Strażne rotę wypadaią,
Rozdzielone na chory,

Jeżeli zechcesz, w wojszcze całym,
Mnóstwo widzieć żołnierzow;
Naydziesz, w półku chociaż małym,
Nad milion rycerzow.

Owoż niesie znak woienny,
Choraży znamienity;
Znak chwalebny, znak Zbawienny,
Na którym Bóg zabity.
Jego rogi śmierć ubodły,
Ze musiała umierać.
Czarta o szwank tak przywiodły,
Ze się nie mógł opierać.

A w tym Sędzia zagniewany,
Tron sądowy zasiada;
Drżą niebiosa jak mdłe ściany,
A pot z ziemi wypada.
Potępieńcy w strachu bladzi,
A spytafzli każdego:

Głębiey piekła byćby radzi,
Chcąc uysć gniewu Sędziogo:

Aleć wszystkim być potrzeba,
Na tym świata widoku:
Stoia, Święci, z szedlszy z Nieba,
Tuż Sędziemu przy boku.
W otworzoney piekła matni,
Drzą piekielni duchowie;
Stoia pierwszy i ostatni,
Adamowi wnukowie.

Tu ferc ludzkich wszystkie graty,
Wszystkie trzęsą wnętrzości;
Bóg przez swoje Deputaty,
Wkaźde wgląda skrytości.
Bo tam ściśle rostrząsaia,
Myśli, mowy, uczynki:
A zapłatę taką daią,
Jakie w kim są budynki.

Przeto każą precz niezbożne
Od cnotliwych odrywać;
Z ról Anioły ślą na różne,
Sprawiedliwych zwolywać,
Lecą Pańscy pułkownicy,
W kupy woyska sporego,
Stawią dobrych po prawicy,
A złych z boku lewego.

Po górach się precz rozlega
Krzyk i lament płaczliwy,
Do prawych się stron ubiega
Y darski i leniwy.

Aleć płaczą złotogłowy,
A śmieją się łachmanki:
Kozłów niechcą w poczet nowy,
Ciche biorą baranki.

O żałośna tragedia!
O płaczliwe widoki!

Nie szła dotąd ta Akcya

Tam, gdzie wieczne mżą mroki.

Do mieszkańców nieśmiertelnych

Idą szczęśni synowie;

Do szkaradnych larw piekielnych

Idą nędzni Oycowie.

Ociec wzajem Niebo bierze,
Syna piekłu oddaie;

Mąż z gwiazdami w jedney sferze,

Zona z kozły zostaie;

Sam zaś w gwiazdę żona rąca,

Mąż się w kozła przemienia.

Tak spraw różność precz rozłącza,

Y Małżeńskie złączenia.

Owa z krewnym pokrewnego,
Krewność teraz daleka:

Brat z dziedzictwa kontent swego,

Siostr do działu, nie czeka.

Wtóż i siostra na płacz bratni,
Y siostr nie dba ryczących:
Szydzą Święci w dzień ostatni,
Z łez po śmierci płynących.

Gdy tak tedy w swej się czują,
Zli i dobrzy dzielnicy;
Sam zwycięzcy tryumfują,
Na Sędziego prawicy.
Głupi motloch, gmin przekłety,
Na swą nędzę stękaiają
Owych poczet w górę wzięty;
A ci w dole zostaiają.

Ledwie pierwize Sędzia frogł
Słowo gniewu wyleie;
Alie wszystko drży od trwogi,
A świat niemy drętwieie.
Drży Juliusz mieczem krwawy,
Julianowi nudno;

Gniewney w Sędzim znieść postawy
Y niewinnym snadź trudno.

Lecz on z tymi mówiąc miłe,
Prócz wdzięcznego weyrzenia,
Ubespiecza od zley chwile,
Jako pewnych zbawienia.
Nawet w Niebie zgotowane,
Pokazuie radości,
Których onym, wywołane
Niecnot woysko, zazdrości,

Wtym na lewe, gniew Sędziego,
Obrócony hultaie,
Na kształt grzmotu straszliwego,
Srogi dekret wydaie.
Rozdziew ziemię brzuch obżarty,
Pożrzyi ferca kamienne;
Precz przekłęci widół otwarty,
Na przepaści bezdenne!

Głód mię trapił jak potrzeba,
 Jam was ludzie zuchwali,
 O tę krszynę profil chleba,
 Y krszynyście nie dali.
 Wy głód, słyżę; w ten czas marli,
 Tylko sobie wspomniycie;
 Gdyście miasta całkiem żarli;
 Idźcie teraz łakniycie.

Jak z barylą z brzuchem chodząc
 Brzuchowiście służyli;
A ubogich ciężko głodząc,
 Słowemeście odbyli.
Y co lata, i co pływa:
 Tkaliście w się brzuchoccy;
 Już też postu czas przybywa:
 W post Panowie żarłoccy.

Jak parnemi spocon żniwy,
 W pragnieniu się uznoil,
D

A kto z was był tak cnotliwy,

Coby mię był napoił?

Biedney wody, w jakim dzbanku,

Mieciem nie mógł, z mym żalem.

Schnąłem pragnąc bez przestanku:

Schniycieź wy też z Tantalem.

Wyście wszystko wypijali,
Cni Bachusa wnukowie;

Beczki, kufle wyfuszali,

Pełniąc do dna przez zdrowie:

Upragnieni schnąc Łazarze

Kapki od was nie wzięli;

Więc będziecie w wiecznym skwarze,

Morza duszkiem pragnęli.

Nago chodząc, zmarzłem zpełna
Gdy się zima frożyła:

Ni mię płótno, ni mię wełna,

Ni mię suknią pokryła.

Stroiliście ze mnie żarty;
 A mnie drzączka wskróś porze,
 Y musiałem tak odarty
 Leżeć w śniegu na dworze.

Was tym czasem to dolury,
 To stroiły żupany;
 To sobole, to wilczury,
 Lify, Ryfie, Kaftany,
 Nuż teleie, kurty, szuby,
 Ferezye, giermaki;
 Płaczciesz teraz waszey zguby,
 Nago drżące orszaki.

Byłem więźniem, a miłego
 Szło mi o reszt żywota:
 Choć niewinny, wszakże swego
 Nie miał sprawce fierota:
 Kto mi w ten czas dodał ręki?
 Kto wyzwolić chciał z dusze?
 Da

Idźcież za to w wieczne męki,
Do piekielney katusze.

Bylem chory; a frasunek
Przydał bolom frasunku.

Jam was prosił o ratunek;
Nie daliście ratunku.

Takem padłszy wszystek schorzał,

Gdyście się mnie zaprzeli:

Przeto drugi będzie gorzał,

Wpłomienistej pościeli,

Nie stało cię i z drugim,
Na lekarskie sposoby,

Słowy bracie pocieszne!

Ulżyłbyś był choroby,

Aleś mię ty, jako hardy,

Leżącego pominął;

O nad skałę barziewy twardy,

Precz niecnoto, zleś zginął!

Byłem gościem w dom bogaty,
 Ba zewsządem wypchniony;
 Skłoniłem się i do chaty,
 Zimnym śrzonem zmoczony:
 O kąt biedny choć pod dachem,
 Prosiło się, niechciano:
 Toć o Niebo próżno szachem,
 Boć już w piekle met дано.

Zaś pielgrzymów i przychodniów
 Nie odpychał od progu;
 Gdy nie mieli u wszęch zbrodniów
 Ani trochy barłogu!
 Tyś na łóżku dnia białego
 W puchu czekał pohnaćże;
 Idźże teraz, idź, wiecznego
 Wieczny dworu wyгнаćże.

Wy bieżcie w ogień wieczny,
 Coście proste swe ziomki,
 D₃

Przez języka kłam wszeteczny,
 Jak Syreńskie suremki,
 Rozlicznemi wykrętami,
 Z prawdy w piekło wtrącili;
 Tamże teraz wender sami,
 To wasz kwartał w tey chwili.

Nuż złodzieie, rozboynicy,
 Gwałciciele Panieństwa,
 Cudzołożni, cielesnicy,
 Y wszystkie wszeteczeństwa;
 Wsiądźcie głównie na kopyści,
 W piec gdzie ogień nie zgaszon,
 Niech się po was świat wyczyści,
 Psot tak wielą zakwaszon.

Wy sprośnicy, coście plotki
 Bogi swemi czynili;
 Pnie, kamienie, żaby, kotki,
 Czarty, smoki, chwalili;

A byliście Twórey świata,
 Wzgardziciele rzetelni,
 Więc wam teraz wieczna strata,
 Dylęgowie piekielni.

Idźcie moi adwersarze,
 Buntownicy przemożni;
 Służność wszystka tu was karze,
 Precz mi z oczu niezbożni,
 Was sumnienie potępione,
 Pcha w podziemne niskości,
 Paścież ognie rozżarzone,
 Nieprzebytey wieczności.

O żałośne rozrządzenie!
 Odchodzą! ach! odchodzą!
 A tam idą, gdzie płomienie
 Wiecznych ogniów przewodzą!
 Już Etneyskie dma pożary,
 Paląc narod niewierny,

Rzecz z nadzieją mdle filary!
Toś tak świecie mizerny!

O tych rzeczach wszyscy wszędzie
Prorokują, rokują;

A cóż z tego? lat w tym błędzie

Ludzie własnych nie czują:

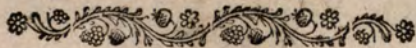
W tę nadzieję żyć tu raczą,

Ze się ich śmierć zarzekła;

Jedzą, piją, grają, skaczą;

Aż w punkcie skik do piekła!

R Y M III.

WIECZNE MĘKI PIEKIELNE.

*Kto z was będzie mógł zamieszkać z ognie,
pożerającym? kto z was przemoże wytrwać
z upałami wiekuisłemi?*

Iza: w Roz: 33.

Uchył piekło swej paszczęki,
Wieczney nocy jaskinie:
Niech tróyrzędne klów ofęki,
Pies piekielny rozwinie.
Zbrodnie świata czas wyiawić,
Y wizech zbrodni smagańce;
Noc żalośną w oczach stawić,
Tudzież nocy mieszkańce.

D5

Cóż to? pióro zprętka stoi?

Muzy niechcą wygadzać:

Cóż się język mówić boi?

Myśl się wzdryga przechadzać

Po niesławnym piekła państwie,

Kopciach trzylbey Hekaty,

Po tarafach i szataństwie,

Między wściekłych warstwy?

Wynidź na świat schowan w ziemnym

Anakreon podławiu;

A te męki, które w ciemnym

Znosisz piekle, na jawiu

Rozday ludziom po kolędzie,

A swym wierszem zasmakuy:

Opiewaćli nie wsmak będzie;

Więc jak możesz oplakuy.

Wrot ogromnych odchylaia,

Lochy zimne, i piece;

Które straszney domieszczają,
 Okrucieństwa fortece.
 A ta, choćby śnadź żelazem,
 Nie była utwierdzona;
 Dośćby była z gośćmi razem,
 Swym przeklęctwem zamknięta.

Krasne wiedmy wrót strzegące
 Raczą gości witaniem;
 Które wabnym przechodzące
 Uczą ginąć głaskaniem.
 Złoty wilkom przed cię kładną,
 Jad weń lejąc kryiomie;
 Skosztowałaś? po cię jada;
 Charon wozi w tym promie.

Nadętością pycha puchnie,
 Gra Kupidyn strzałami:
 Złą roskofzą zbytek cuchnie;
 A gniew pała iskrami.

Zawiſtna ſię złość fraſuie;
 Zrze ſię przyiaźń nieſzczera
 Roſpuſta ſię zbyt raduie;
 Kłamſtwo fałſzu popiera.

Na tyrańſką zazdrość goni,
 Woła, day ſam, obżarſtwo;
 Od darſkości gnufność ſtroni,
 Od boiaźni kuglarſtwo,
 Stoi upor zbyt zacięty;
 A gwałt prawa w brod gwałci;
 W ten ſtraż grodzą kray przekłęty
 Czarni piekła rybałci.

Więc jak ſkoro plon ubogi
 Tym ſię doſtał chimerom:
 Skoro człowiek w obec progi
 Zaprzedał ſię Megierom:
 Ach! jak ſliczny! z taką ſzkodą,
 Ach! na wieczne ſpalenie

BOSKIEY twarzy obraz wiodą,
W żywych ogniów płomienie!

Na skrzypiących rdzą zawiasach
Dół się zewsząd odmyka;
Y w otwartych mąk tarasach
Wszystkę brzydkość wytyka,
Tey straszliwey piekła szyby,
Głęb jest taka owszeki;
Jako niebios, bez pochyby,
Kray od kraju daleki.

Wtę trój-smutną łez dolinę
Ci się wszyscy dostali,
Co szkodliwą grzechu winę,
Jako wino, piiali.
A przed jadem zna swe zbrodnie
Za przekwinty i buty,
Sami siebie karząc godnie,
Nie czynili pokuty.

Precz z wazemi wymyślami,
 Greczynowie, Rzymianie;
 Prawdę żyem, nie baykami;
 Nam nie lube zmyślanie,
 Bym żelazne głośu dźwięki,
 Bym miał sto gąb koniecznie;
 Y jednejbym piekła męki,
 Nie wyprawił statecznie.

Siedmiołbice siedzą w progu,
 Z dwucielistemi cudzy;
 Klów cieślice w pół pożogu,
 Wyfzczerają obludy.
 Strach się śmierci wszędzie mnoży
 Z krzyku, z katów, z oręża,
 Na urząd się wszystko froży,
 Okrucieństwo zwycięża,

Jedni włoką z osękami,
 Haki, drągi, powerki;

Drudzy z pęty, z łańcuchami,
 Z różny, czynią rosterki.
 Część żerdziami haczytymi,
 Nie ostróżnych zaczapia;
 Część paznokty drapieżnymi,
 Za łeb na dno utapia.

O spraw ludzkich złe obróty!
 O w płacz zwiozłe wesele!
 Których stroił łańcuch złoty,
 Perły, szmelce, manele,
 Przy których się szat ogony,
 Y sług zgraie włóczyły;
 Już ich smoczy z każdej strony,
 Już jaszczurki okryły.

Miało manel, maia żmije,
 Miało krezow padalce,
 Po grzbiecie się powroz wije
 Y lin skutnych kawalce,

Tępią w czuciu swe natury
 Nieczulością cudowną;
 Zakamialszy niż marmury,
 Twardszy nad stal hartowną.

Więc skoro ich w dom szatański
 Czarni porwą siepacze;
 Skoro biesów dwór tyrański
 Uyrzą nędzni tułacze;
 Jaki tam żal! jak bez miary
 W żalu rospacz haniebna!
 Upatruią aby spary,
 Lecz to ninacz potrzebna.

Szybą z dołu skry wytyka
 Dno otchłani ogniste;
 Strażnym szumem wichur bryka,
 Lecą kule rześiste.
 Po przepasciach loskot frogi;
 Skrzą się lochy bezdenne;

Wyrzucają swe pożogi,
Etny piece wapienne.

Przebog! jakie zakrętości
Wrzawa nurtom pożera,
A w tey ogniów nawałności
Fala falę wypiera.

Gdzie się ruszysz wszędy nudno,
Smęły, siarki, po uszy:
Słów nie staie: pojąć trudno;
Pióro wywieść nie tufzy.

Cóż się kręcisz? czegoż stawasz
Potępieńcze stracony?
Próżne modły Bogu dawasz,
Chwytasz Niebo szalony.
Już się przypatrz tey sam szybie,
Jak się na cię rozdarła!
Aż pod Niebo, (w cię to dybie)
Strafzny płomień wywarła.

Lećże na łeb, leć bezecny,
 Praw pogardo nikczemna:
 Leć niecnoto w dół obecny;
 Myśl tu uciec daremna.
 Drzwi zamknięto, nie ucieczesz,
 Nie czyni darmo hałasu,
 Klucze w morzu; cóż tu rzeczesz?
 Nie wylamiesz tarasu.

Onoć to tu mąk więzienie,
 Ono piekło straszliwe?
 O którymś zle stworzenie,
 Miał świadectwa prawdziwe.
 Tym ci nie raz Kapłanowie,
 Całą gębą grozili:
 Znay, nie wszyscy, że wieszczkowie,
 Baykami się bawili.

Co się kolwiek z gór obłocznych,
 Może złego namnożyć;

Ile z siebie szkod potocznych,
 Może ziemia wyłożyć;
 Jako wielka mąk gromada,
 Do piekła się nawlecze:
 Tobie, tobie, zewsząd biada,
 Zły niebaczny człowiecze.

Noc się czerni wiekuiſta,
 Słońce ſto mil omia:
 Po wſzem piekle chmura mgliſta
 Szeroko ſię rozwiia,
 Sami nawet (co foremna
 Okrzci kaſzdy potwora;)
 Sami więźnie, w nader ciemna,
 Tu ſię chmurę przebiora.

Ogień w prawdzie tam ſię nieci,
 W koło garcow kopciany;
 Lecz nieſtetyſz! krty nie ſwieci,
 Tylko pali związanych,

Pali, choć z drew niedostatku

Ma w paleniu hamulec,
Bo mieszczanie na podatku,
Z siebie czynią wyszulec.

W którym piecu tak okrutny
Z cifu ogień palono?

W którym stosie cyprys smutny
W taki płomień żarzone?

Wala w stopy bor żyjący,
A stosem się stos dławi:

Zrze je ogień niegasnący,
A w próch nigdy nie trawi.

Jedna w piekle nędzom sprofnyim
Wadzić wszystkich obrada;

Z kąd widokiem zbyt żalofnym
Trapi sąsiad sąsiada.

Rwą się sami i kasaia,
Drapia, krwawia, szamocą:

Jędze z kąta poglądaia,
A z tego się chechocą.

Ze po wodzie jabłka ściga,
Tantal głodem zmorzony,
Ze na górę glazy dźwiga,
Zyzyf pracą zemdlony:
Ze tamtemu sęp nad szyią,
Ow u smoka w paszczęce:
Ze w dół trupa nie zaryią;
Smiech to jefzcze w tey męce!

Którzy bywfy w Chrześciaństwie,
Chrześciańsko nie żyli;
Ale żyjąc jak w pogaństwie,
CHRYSTUSEM się pokryli.
Którzy po krzcie, po pokucie,
Znowu leźli w kałużą;
Tu oberwie ich uczucie
Cięgą, pewna, że dużą,

Przypatrzeć się Bogaczowi.
 Co się szumno wychował
 Krszyny nie dał Łazarzowi,
 A psy dobrze częstował.
 Teraz prosi Pan tak wielki,
 Choć o kroplę na zęby:
 Nic nie dadzą i kropelki;
 Skryi ten jęzor do gęby.

Lecz go nazad praca wściągając:
 Bo ci co tu mieszkaiają,
 Już nie mogąc z mąk wyprzagnąć,
 Końca mękom nie znaiają.
 Szpilką w ciele nie zakolą,
 Gdzieby-boleść nie była;
 Zyły, stawy, kości bolą,
 Nawet włosy zmęczyła.

Teraz one oczy krasne,
 Snadź nad płomień bystrzeyfze,

Okrągłością Konchom własne,
 A nad perły świetniejsze,
 Miasto kwiecica i pieszczotów
 Igrzysk, uciech wesełnych,
 Na murzynów, na momotów,
 Na psow patrzają piekielnych.

Uszom groza od lwich ryków,
 Z tyłu, z boku, na przedzie;
 A niezgrabni, za muzyków,
 Sprośnie mruczą niedźwiedzie,
 Już wesołą komedią,
 Z Orfeuszem sprzątneli;
 Już też dumną fantazyą,
 Ci furmacze zaczęli.

Wpyśk im leią, miasto wina,
 Dziegciowego kifielu.
 Pną się węże, pnie gadzina,
 Po rozdętym gardzielu,

Jad im przyśmak i podlewa,
 Tym zaprawne bankiety;
 Zab, paiąkow, szczurow trzewa
 Daią hoynie na wety.

Nozdrza ciężkim z trzęsawice,
 Smrodu węchem opile:
 Zaduch frogi struń ulice;
 Cuchną ścierwy pogniłe:
 Co oleyki piźmowane,
 Co zgrzeszyły kadzidla:
 Tego siarka, i zmazane
 Przyplacałą czernidla.

Miasto łoża sioniowego,
 Masz kowalnią szeroką,
 Gdzie gdy z pieca ogniściego,
 Tych i owych wywloką;
 Rozciągnionych nie trzy kije,
 Lecz sto młotów okłada,

Ten sam jęczy, a ten bije,
Aż sił wszystkich postrada.

A tym czasem, gdy tam mężnie
Masz tłuką leżące;

Owdzie siarka wre potężnie,
Panwie, kotły gorące:

Pełno rosztow, bań dostatek,

Brytlan sporych polica;

Płynie tłustość jako z jatek,

Skacze wrejąc żywica.

Toż po innych tyśiąc guzach,
Mordach, ranach, sinościach;

W tych kotlanych zwarci kluzach,

W tych się smażą tłustościach.

O stan ciężki niewymównie

Trupow żywo zgorzałych!

Znowu żyją one głównie,

Dla mąk wiecznie przetrwałych.

E

Słyszycieź to małożboźni?

Ba zaiste słyszycie;

Grzechow jednak, nie ostróżni,

Barłogu się dzierzycie.

Owsem krzywdę, nie do śmiechu,

Swiatu z Niebem czynicie;

Swiatu, po nim chodząc w grzechu,

Niebu, gdy się gubicie.

Biada rękom krzyżmowanym,

Głowom plesze maiącym!

Wzsem na służbę Bogu danym,

Ale gnuśno służącym!

Którzy w sercu zmażę czuiąc;

Słą do Nieba ofiary;

Bies ich famych ofiaruiąc,

Pośle piekła w podary.

Biada Panom! co tyraństwa

Dokazuiąc w poddanych,

Przysparzają Państwow państwa,
 Nie kontenci z zaftanych:
 Wszyscy co się w piekle kąpią,
 Choć w tak wielkiej gromadzie:
 Swiata więcey nie zaftąpią,
 Nad punkcik w tey ofadzie.

Biada wszystkim! co Biskupy,
 Urząd, Króle, bramuią;
 Sami rządząc swe chałupy,
 Wyższych nad się nie czuią!
 Muszą stalne brać karwasze,
 Taśmy z okow przyimować,
 Piekielnego słuchać Baszę,
 Jemu zawżze holdować!

Biada gładkim roskosznicom,
 Paniom duszkom upstrzonym,
 Tym Boginiom, tym pawicom,
 Delikatkom pieszczonym!

Na ogniſtym majeſtacie,
 Będą Jch-Mość ſiedziały;
 Sług przy tronie dość na czacie,
 Aby ognie gorzały.

Biada Panom Galancikom,
 Y wyſmukłym druży nom,
 Kędzierzawym pacholikom,
 Y cerkaſkim czuprynom!
 Te peruki, te kędziory,
 Te czochrane kołtuny,
 Tak naniecą ogień ſpory;
 Ze z nich będzie dość łuny.

Biada ſkępcom i źmindakom,
 Skarbnych ſzkatuł ſtrzegącym!
 Równie Włochom jak Polakom,
 Złoto w trzoſy tłoczającym!
 Chęali ſzeląg wziąć odarci,
 To ſię ciągną po noſach:

Przy tych leżeć będą czarci,
Jako oni przy trzofach.

Biada nocnym nietoperzom,
Y gamratom bezpiecznym,
Sodomczykom i fryierzom,
Kaziwstydom wszetecznym!
Leżeć będą rozwaleni,
Na ognistej łożnicy,
Kamieniami przyciśnieni,
Ku żelazney ławicy.

Biada rękóm lgnącosmolnym,
Co się wszędzie wlepily!
Którym złodziey był powolnym:
Gdy się grabić prosiły.
Są złodzieie na rejestrze,
Woyta w piekle nie zdradzą ::
Ich psie sztuki przy sekwestrze,
Na pytkach się wydadzą.

Biada Pankom z tłustym brzuszkiem,
 Którzy biesiad pılnuią!
 Co przez zdrowie pią dufzkim,
 Kałdun wołem ładują.
 Psa-plugaństwo piekielnego,
 Tu w się będą buchali,
 Stek jeziora fiarczyſtego,
 Przez gwałt będą żłopali.

Biada wszystkim, którzy zdradom
 Y Niezgodzie sprzyiaią,
 Którzy spornym radzi zwadom,
 Mocą prawa ściſkaiają!
 Zjadłe jędze, gdy w te kloce,
 Kleſzczmi ſwemi zachaczą;
 Wszystko piekło w ſwey poſoce,
 Pływaiące obaczą.

Biada złych wiar nowiniarzom,
 Lubo z Niemiec, lub Greckim!

Isney prawdy adwersarzom,
Apostatom zdradzieckim!

Jak tu żyjąc zawsze knuią,
Nowe sekty a nowe,

Tak tam cierpiąc zawsze czuią,
Męki świeżo gotowe.

Biada wszystkim bałwochwałcom
W niemych Bogów wierzącym,
Bacha, Marfa, wszem fluzalcom,
Y ofiary czyniącym!

Tu tych zwodzców uyrzą domy,
Których mieli za Bogi:

Tu, tu Jowisz miece gromy,
Tu mu berleń ożogi.

Biada stokroć nad biadami.
Biada czafu wiecznego!

Ktośkolwiek mandatami,
Twórcę gardził swojego!

Już już -na cię dekret dano;
Będziesz gorzał ach będziesz!
Już od dzisia (tak czytano)
W ogniu wiecznym zasiędziesz!

Nic cię ziemia nie wspomozę,
Nieboć nie da ratunku:
Bóg cię traci, giń nieboże:
Bies rad z twego trefunku,
Potępionys i związany!
Nadzieiać się w kąć skryła!
Wieczność, Wieczność te kaydany,
Wieczność na cię włożyła.

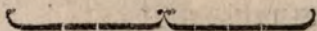

RYM IV.

WIECZNE BŁOGOSŁAWIONYCH RADOSCI.

*Oko nie widziało, ani ucho nie
słyszało, ani w serce człowieka
wstąpiło, co nagotował BOG tym,
co go miłują.*

S. Paweł: 1. Cor: 2.

Y Cóż dalej w tym tu jęczysz,
Suchych kości szalaśie?

Przez w tak ciężkim, tak się dręczysz,
Smiertelności tarasie?

Gdzie złe byty, długie zdechy,

Jak na czołnie kołyska:

Spezy płonne, kęs pociechy,

Stroją sobie igrzyska:

E5

Małofercy! czemuż w migi
 Nie poigrafz z gwiazdami?
 A ku Niebu na wyścigi,
 Nie pospieszysz myślami.
 Nic cię gmachy nie uwodzą,
 Tak szczęśliwey wieczności?
 Które swemi wfze przechodzą,
 Radościami radości,

Weyrzy jeno: tu woz złoty
 Boot pędzi wesoło:
 Tu dwu braci dwa namioty,
 Tu fiostr siedmiu cne koło:
 Tam Oryon mieczem miga,
 Owdzie łuczny faydakiem:
 Sam gwiazd kupa kupę ściga,
 Długim krążąc orszakiem.

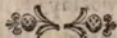

Patrz jak robi bez przestanku
 Arkturus na pul-nocy;

Idzie wieczor po poranku
W Kfiężycowey karocy.
Owdzie z Filrą i z niedźwiadkiem
Herkules się szamoce:
Sam Frykseyska, jak ukradkiem,
Bawełna się migoce.

Powstań duszo, a co pręcey
Opuść wszystkie padoły:
Powstań, a spiesz jak naywięcey
Między same Anioły:
Nad obłoki, nad powietrze,
Włrżod się Nieba chciey wemknać,
Gdzie kray świata drogę przetrze,
Ufiluy drzwi odemknać.

Bawey! prawdaż? czy mną zwodzą!
Zlekka ku górze skaczą:
Mury, zamki, precz odchodzą,
Już ich ledwie cień baczą,

Zgaſły wieże i z górami:
Już i Tatrow nie ſtaie:
Nic, nic wſzyſtko co pod nami;
Zegnam was ziemskie kraie.

O jakom ci rad bez miary,
Ukochana dziedzino!
Nadewſzyſtkie ſtokroć dary
Pożądańſza kraino!
Kto mi doda ſto wymowy?
Kto językow tak wiele?
Abym godnie wywiódł ſłowy,
Tak niezmierne weſele.

Kluczny Nieba zawołany
Odwał twardą zaporę;
Przypuść goſcia między ſciany
Zniżonego w pokorę,
Wiedź mię proſzę gdzie myśli żąda,
W one ſliczne pałace.

Pokaż czego nie ogląda,
Kto chce widzieć bez prace.

Chwała Bogu! już puszczają
Do pokoiw cedrowych;
Już się bramy otwierają,
Na kolumnach perłowych.
Owoż oko już przechodzi,
Nie przemierzone włości;
Wszedłem, więc się krzyknąć godzi,
Hola, hola radości!

Prze-Bóg! cuda niesłychane!
Cuda dziwnie pozorne:
Grunty złotem murowane!
W murach złoto wyborne!
Złote w bramach wrot zawiasy!
Złote także podwoje!
Z ulic złotych dość okrasy!
A z bruku tyle troje!

Jaspis, Rubin, Złotokamień,
 Y Beril z Topazynem;
 Nuż Karbunkuł, (co chcesz namień)
 Szafir, Szmaragd, z Sardynem:
 Co siękolwiek w głębokości
 Rzek Indyjskich szacuje;
 Tu się wszystkiej treści śliczności,
 Pełnym źródłem nadywie.

Precz z tą Słońce; szkap ogniowych
 W tym tam mieście nie trzeba,
 Precz Księżycu; rozchodzystych,
 Nic po rogach do Nieba,
 Ten Baranek co granice
 Wszystkich niebios kieruje:
 Przez swe lice, jak świetlice,
 Dzień tam wieczny sprawuje.

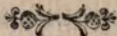

Nic tam zmierzchu nie bywało,
 Ani nocnych ciemności,

Nigdy światło nie ustało;
Dość z BARANKA światłości.
Nigdy frzonow, gradow, śniegow;
Wiatry mroźne nie wiały:
Nigdy chmury z mokrych brzegów
Ani łezki wylały.

Tyle słońcow tam skupionych,
Każde w złotey Karocy;
Jle Xiążąt oświeconych,
W kraju bez ciemney nocy.
Tyle Państwa tamtecznego,
Szlachty i Kolonelow,
Jle miasta Niebieskiego,
Swietnych Obywatelow.

Witay Tróycy niepoięta:
Zem tu, dziękić ponawiam:
Witay w Tróycy jedność święta,
Tyfiac cię kroć pozdrawiam.

Ty nad wszystkie wyższa trony,
 W kray panujesz daleki,
 o bie sługa uniżony,
 Oddaę się na wieki.

Y ty witaj, któraś godna
 Tuż przy Boku siedzenia;
 MATKO PANNO BOGIEM płodna.
 Częstko mego zbawienia.
 Tyś spraw świata mizernego
 Lutościwie wspierała:
 Tyś mi, acz ja nic dobrego,
 Wszystko dobre dawała,

Stoją tudzież Cherubini
 Na doł skrzydła spuszczaia,
 Z nimi wespół Serafini,
 To w głos to w dźwięk śpiewaia,
 Święty, głosem ton podany,
 Odgłos powtarza, Święty!

Owo i tu na przemiany,
Kant śpiewaiaę zaczęty,

Krzyciel siedzi po lewicy,
Co pożywał szarańcze:
Już ci w oney włośniennicy,
Miętkko teraz Prześląncze.
Głowę, którąć nachyloną,
Miecz odkroił Tetrarchy;
Trzymasz teraz wywyższoną
Nadewszystkie Monarchy.

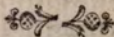

Tudzież laty i cnotami,
Okazali Oycowie:
Z cudownymi Moyzeszami,
Wierni Abrahamowie:
On to Ociec, na milego
Niegdy Syna waleczny;
A syn przy nim, Oycowskiego
Już od miecza bezpieczny.

Podłe Oycow oświeceni
 Siedzą daley Prorocy,
 Długim rzędem rozśadzeni,
 A na krzesłach wyfocy.
 Jeszcze dotąd lutnie stroią,
 A swey każdy natęża;
 Lecz Król Prorok harfą swoią;
 Y Orfeyfką zwycięża

Zaś cne koło Senatorow,
 Apoftołowie Święci;
 Toć ozdoba górnych dworow,
 Dla cnot przeszłych pamięci.
 Więc iż prawdy i zbawienia,
 Byli światu trąbami;
 Przeto będą bez skończenia,
 Słynać świata Mistrzami.

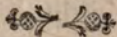
Cóż o wafzey rzecz stolicy,
 O zwycięzcy szczęśliwi!

Naymężnieyfi Męczennicy,
 Y Swiadkowie prawdziwi!
 Jeden mieczem przepafany,
 Drugi dźwiga kopią:
 Ten kamienie, ów kaydany,
 Krzyż, łuk, ogień, lewią.

Nuż wy męże nauczeni,
 Wyznawce CHRYSZTUSOWI,
 Krwia, to prawda, nie czerwieni,
 Umrzeć jednak gotowi:
 DOMINIKU, IZYDORZE,
 CHRYZOSTOMIE, IGNACY:
 Y wy coście w teyże sforze,
 Godni swoich uft pracy.

Wy też godne z liliy wieńca,
 Y z bifioru czamary;
 Godne fwego Oblubieńca
 Malgorzaty, Barbary,

Wy poważne czystych dziewic,
 Jedenaście tyfięcy;
 Po ogrodach, gdzie Królewic,
 Rym śpiewacie dziewczęcy.

O móy Boże! jak przelstrona,
 Tych tam uciech równina!
 Jako radość niezbrodzona!
 Jako miła drużyna!
 Wszystkich pafmem w społeczności
 Koło stołów szykuią;
 Jedną ucztą wszystkich gości
 Dostatecznie częstuią.

Toż zaś ludzi tłum wszelakich,
 Niewymównym naciskiem;
 Mową, twarzą, niejednakiem,
 Rodem, stanem, przezwiſkiem,
 Różnych rządem, kraiem, stroiem,
 Y wszelkim powodzeniem;

ównych tylko mężnym boiem,
 Palmą, mieyscem, zbawieniem.

Zbierz Asferze perfumowe,
 Z twoich stołów serwety:
 Łaty nie smaczne, bo kopciowe,
 Twe tym gościom pasztety.
 Boga mają za potrawę,
 O potrawo szczęśliwa!
 Czy gdzie miała tę przyftawę
 Uczta jaka godziwa!

Do gwiaździstym sam PAN chwały
 Pałacu się uwija;
 Sam roznosi specyały,
 A nikogoż nie mija.
 Dobrey myśli złota czara,
 Alakantem dodaje:
 Zawsze trunkow pełna miara,
 Nigdy] ciec nie przestaje.

Po fzerokich Nieba gmachach,
 Słyhać głoſy w okolo,
 Heydyż bracia, już po ſtrachach!
 Bieſiaduymyż wesoło.
 Hola! heydyż! błogo z nami!
 Grzecznie! dobrze! szczęśliwie!
 Już i gwiazdy pod nogami!
 Ziemia ſmięrdzisz prawdziwie!

To ten prawi, w tey godzinie,
 Julianam ponękał:
 Ow: na ſrogim Makſyminie,
 Jam tę palmę wyſtękał.
 Tych do Nieba Nero wprowadził:
 Owi pomnią Kommoda:
 Nędzny żywot drugich zbawił,
 Y rozliczna przygoda.

Tak wesoły w ſwey dziedzinie
 Żołnierz wojny rachuje:

Tak beśpieczny na równinie

Szyper z morza blaznuie:

Nie inaczey, kogo kędy

Dano w pęta okować;

Już wolnemu miło wszędy

Z fweyże hańby polować.

Poymiy piękność niewiem jaką;

Już w niey Święci króluią;

Smak, i słodkość, zmyśl wszelaką,

Y tey zawfze kofztuią.

Ba cóżkolwiek, lubo ciała,

Lubo dusze ozdabia;

W to od wiela aż do mała;

Bóg je hoynie sposabia.

Lzy dla fiebie wytoczone

Tenże Twórcza sam zbiera:

A strumienie z oczu słone

Wolną, gębką, ociera,

Kto miał zwyczaj płacziwemi
Grzechy zmywać kroplami,
Krople teraz prześwietnemi,
Być obaczy perlami.

Nigdzież jadła tak smacznego:
Napój zdrowszy niż wszędy:
Nic nad szatę piękniejszego:
Tron nie wyższy nikiędy.
Nad ich sprawy, żadne świętsze:
Słowa mądrze rozdzielne:
Mknienie ze wszech co nayprętsze,
Tknienie nader subtelne.

A ni wiatrom wprzód nie dadzą,
Choć się w jeden dech spikną:
Mury nawet nie zawadzą,
Bo i mury przenikną.
Jak przez kryształ promień słońca,
Bez swey szkody przechodzi;

Tak na tamten, z tego końca,
 Nic im prześcia nie grodzi.

Na harc z nimi nie wyiada
 Y piekielne chimery.
 Zwycięzcom się mostem kładą
 Zwyciężone Megiery;
 Nieprzyjaźne złych żądź kupy
 Tył z obozu podaią;
 A zwycięzcy dzieląc łupy
 W tryumfach się kochaia.

Pokoy wieczny górne niwy
 Koronuje palmami:
 Płyną Nieba od oliwy,
 Zielenieią laurami:
 Pole kwiecía szarlatnego,
 Miodu pełne Zuławy:
 Dość balsamu pachnącego:
 O szczęśliwe dzierzawy!

F

Już tu gniewu nie wywiera,
 Mars na wojnę zaiadły:
 Po szafarniach głód nie szpera,
 Długim postem wybladły:
 Mór też pełen kroci wilgotnych
 Tu się nigdy nie wpęta:
 Nici wężkow dożywotnych,
 Nie rznie Kłoto przekłeta.

Dla szyderzow nie masz ławy:
 Na szpil Nero nie wtyka:
 Praw nie naydzieisz; bo nieprawy
 Z tąd opodał umyka.
 Naybogatzym każdy zdola,
 A nędza mu nie szkodzi:
Pauperibus nikt nie woia,
 Zaden z garkiem nie chodzi.

One pierwsze złote wieki,
 Tam się z nowu wracają:

Wiek żelazny tych daleki,
 Którzy w Niebie mieszkają:
 Dni wesołe nastąpiły,
 A noc wiecznie ustała.
 Wszystkie nędze kark strąciły,
 Zima szyję złamała.

Lato warkocz precz rozwia,
 Na ogrody przestronne:
 Jest tu róża, jest lilia,
 Są bukszpany zielone,
 Są Narcyfski z Jacyntami:
 Dość fiołkow pachnących:
 Wszelkich kwiatkow masz kupami,
 Do uciechy służących.

Zaden koziół z drzew nie zrywa
 Ich fukiemek bławatnych:
 Zadne bydłę nie wdeptywa
 Szczepow śnieżnoszarłatnych.

Nie rwą róży drzew Boginie,
 Ani leśne pątniczki.
 Dają pokoy dziecielinie,
 Łąk Hibleyskich dziedziczki.

Nuż tu sady niewymównie,
 Wzrost drzew, owoc dostały:
 One jabłka tak kosztowne,
 Figi, gruszki, migdały.
 Koszykami rwą je gwałtem,
 A wzdry ich nie ubywa:
 W całą Jesień, dziwnym kształtem
 Każda gałąź opływa.

O no drzewo, co w pól góry,
 Jedna Raju pieszczota,
 Y samemi drogie wiory,
 Drzewo kształtne żywota?
 Względem drugich o jak celne?
 Glanc, kwiat, owoc, aż duszko!

Pokosztujesz? nieśmiertelne
Nie dać umrzeć jabłuszko.

Miłość tedy, że żywotem
Samey zrównasz wieczności?

Nieprzerwanych złym kłopotem

Ze użyiesz radości?

Mieć gody ustawiczne?

Próżne wojen dziedziny?

Patrzże już to nie Delficzne,

Ale pewne nowiny.

Są niektórzy, co po grzechach

Chcą do Nieba wstępować:

Ten po różach, ów po wiechach,

Ci chcą w pierzu wędrować.

Drugich w koczcym, i w karecie

Wiezie duma wysoka;

A tey wiary gwałt na świecie,

Ze tam brama szeroka.

Błędzą głupi i szaleni,
 Błędzą, błędzą jak trzeba:
 Ciasna zbytńie, CHRYSTUS mieni,
 Ciasna fórtka do Nieba.
 Nie bramąby zwać się miała;
 Ale sparą subtelną:
 Ba i z tąby nie zrównała;
 Mówmy, dziurką igielną.

Przez tę dziurkę mali swemu
 Przeście wielbład garbowi?
 Gdzie nie pod czas, choć bieglemu,
 Trudno przewlec krawcowi.
 A wždy więkşzey niż z tą dziurą
 Zażyć pracy potrzeba;
 Aby bogacz pod purpurą
 Mógł się wcisnąć do Nieba.

Czegoż tedy wy ospalcy
 W tym tu dole czekacie?

Czema ze mną o niedbalcy,
 Ku niebu się nie macie?
 Ośm drog widzę: te przychylnie
 Chcę wam piórem wyprawić:
 Które mogą nie omylnie,
 Was na Niebie postawić-

K którzy swoje majątkości
 Dobrowolnie wzgardzili;
 A na deskach kładąc kości
 W grubą fuknię wstąpili.
 Garść im czaśza, pięść serweta,
 Napóy z zimnych strumieni;
 Chęć ubóstwa, czcza kaleta;
 Ci są Błogosławieni.

K którzy wdzięczną łaskawością
 Są podobni jagniątku;
 A z ferc własnych gniew ze złością
 Wyrzucają do szczątku;

Których mowa miodopłynna,
 Złóć jey z sobą nie mieni;
 Twarz nie groźna, chęć uczynna,
 Y ci Błogosławieni.

Którym często łyż ferdeczne
 Wyciskaia, frasunki;
 A bezwinnych obofieczne
 Potykaia, trafunki;
 W tych kłopotach, w tym rosole,
 Krwawą pluta, znędznieni,
 Łkaiąc, płacząc w łez padole,
 Wszyscy Błogosławieni.

Którzy łakną, a zmorzone
 Postem członki sciskaia,
 Którzy pragną, a spalone,
 Woda ufta skrapłaią;
 Sama jednak sprawiedliwość
 Karmić się ich nie leni;

Sama cnoty poi chciwość,
Tacy Błogosławieni.

Którzy worki i spizarnie,
Miłosierdzem saduią;
A ubóstwu gdy się garnie,
Hoyną ręką szafuią,
Jeżli nad to złych niechęci,
Od których są skrzywdzeni,
W wieczney grzebią niepamięci;
Nader Błogosławieni.

Którzy serca są czystego,
A plugastwu nie radzi;
Przepych, niewstyd, choć cudzego,
Precz się od nich prowadzi;
Ze ta czarna niecnot rzeka
W ich się sercu nie pieni,
Ci białego bielszy mleka,
Wiecznie Błogosławieni.

Którzy w fercu, jak w Kościele,
Pokóy mają zawarty.

Miaſto złotey rąk manele,

Złotą laſką podparty

U których to gniew z furyą,

Swar się z zwadą nie żeni;

Co ſpokoynie w zgodzie żyją;

Arcy Błogoſławieni.

Którzy cierpią z krwawym potem,
Jakby czucia nie mieli;

Pluń im w kaſzę, zmieſzay z błotem,

Poſtaremu weſeli;

By całego ſwiata rumem

Mieli być przyrzuceni;

Wſzytkich przygod parci tłumem,

Nic to: Błogoſławieni.

Gdy lwi nawet ſwe okrutne

Na nich oſtrzą pazury;

Gdy się frożą morza butne,

Sroży Nęptun ponury:

Gdy się burzą na wschod słońca

Dżdżem kamiennym przeciwi,

O po trzykroć! o bez końca!

O niezmiernie szczęśliwi!

Ani oko nie widziało

Tak przedziwney piękności;

Ani ucho nie słyzało

O tak wielkiej radości:

Serce nigdy nie myślało

O tak słodkiej miłości;

Czegoż pracą, choć jey mało,

Nie dokażesz krewkości!

Tuż mój Jezu nie day minąć!

Tu chcę mieszkać statecznie:

Z tąd mię żaden, by też zginać,

Nie wypędzi koniecznie,

Inſze wſzyſtkie w kąć ſchowaycie,
Ten mi ſam kray ochłodą:
Tu na wieki (zamykaycie)
Będę mieſzkał goſpodą.

O ZŁĄCZENIU SIĘ
SŁOWA PRZEDWIECZNEGO
Z NATURĄ LUDZKĄ
W I E R S Z

OD X. H I E R E M I A S Z A
D R E X E L I U S Z A

P O Ł A C I N I E N A P I S A N Y

A na Polskie Przetłózony

OD X. P I O T R A P U Z Y N Y

Obu Kapłanow Towarzystwa Jezusowego.

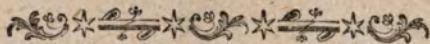
TO THE
SLOVAK REPUBLIC

OF THE
SLOVAK REPUBLIC

OF THE
SLOVAK REPUBLIC

OF THE
SLOVAK REPUBLIC

OF THE
SLOVAK REPUBLIC

Lodkie owe łączy się cieszcie,
Które więc miłość łączy:
Z nieba się Charites spieszcie,
Siostra wasza się łączy.

Lane świece pal Hesperze!
Syp różaną purpurę,
Bóg w małżeński związek bierze
Ludzką sobie naturę.

Gdy świat wszystkim wczasem
Ułożyła noc modra,
A pogodno-jasnym pasem
Wielkie ścisnęła biodra:
Gdzie pod mury królewskiego
Miała, lichy stał domek
W związek ślubu niebieskiego
Wszedł Dawida potomek.

Różeczka Jesse dała kwiecie
Wyszło grono z macice

Kwili już nayślodzse dziecie
 O ślodkie tajemnice!
 Jako w miłe uciśnienie
 Bóg ludzką bierze dufzę!
 Hymenæe o Hymenie
 Wdzięczne Hymeneufze.

Co za widok? kiedyż która
 To powieka widziała?
 Ledwie Nazareyska Córa
 Płod ów święty wydała,
 Słońce nazad w tymże czafie
 Dzieścięć linij odchodzi
 Na Achazowym kompafie,
 Czego sam cień dowodzi.

Wzruszywszy się z fundamentu
 Sam grunt ziemie głęboki
 Nad pochodnie firmamentu
 Nad się niesie obluki.

Niedościgley wynioſłości
 Przed którą Olimp pada
 Góra w dołeczek ciaſności
 Niewymówney oſiada.

Dziewczyna niezmiernego,
 Ogarnęła Olbrzyma:

Y w pieluſzki uwitego
 Dwie ma rękoma trzyma,
 Tu byś Pasterzu Marona
 Oney doſzedł powieści,
 Gdzie ſzród Panieńskiego łona
 Całe niebo ſię mieści!

O gdzieby mi pozwolono,
 U matki mojej ciebie
 Pierſi widzieć, i toż łono
 Twę służyło potrzebie!
 Aby mlecznym patrzeć na cię
 Skropionego Kandorem

Który się (Siostry przyznacie)
Z Cypru równa likworem.

Boże z Nami, nasza chwala;
EMMANUELU miły!

Y tak że się nasze ciała
Z Bóstwem twym z pokrewniły?
Wziedłeś ochoczo w wnętrzości
PANNY EMMANUELU!
O Bracie dziwney śliczności,
O wdzięczny przyjacielu!

Rość miłości z uśmiechania!
Poczniej dziecko powoli
Z Matką się mieć do poznania,
Boć ten śmiech, tobie kwoli.
Patrz jak mile się uśmiecha,
Dziewica gdy cię rodzi:
Z większym weselem uciecha;
Ta, niż Izaak chodzi.

Jakoście śliczni oboje!
 Tyś piękniejsza Xiężyca,
 On słońce, On źródło twoie,
 A Tyś czysta krynica.
 Ta pagórek. Ty od niego
 Wyższa góra daleko.
 Tyś Miod (a co być słodsze
 Może?) a ta jest mleko.

Kto cię widzi lub spowitym
 Lub z pieluch rozpasanym;
 Gronem sądzi, krwią ubitym
 Gronem Bosry rumianym
 Służnie z dojrzałą Cytryną
 Równa twoie jagody
 Albo gdzie się więc rozwiną
 Kwieciami swych grząd ogrody.

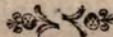

A kto na obok, podniesie
 Oko, Matkę siedzącą;

Ten w Kadańskim widzi lesie;
 Palmę buyno kwitnącą,
 Lub Cedr który na Libanie
 Wierzch swój w górę kieruje,
 Lubo, którym przez ugrzanie
 Engad gronom plaguje,

Ręce utoczone Tobie
 Szczyrym złota wyborem,
 Pełne Hiacyntów obie
 Śniegu równe kolorem.
 Achemeńskim szpikanardem
 Pachną i fokiem miry:
 Nogi złotem lśnią się twardem
 Ciosem ryte Porfiry.

Lecz rumieniec tak jagodę
 Miękką ślicznie farbuje,
 Jako gdzie kto rąbek w wodę
 Jedwabiem uhaści.

Włos po udatney swobodnie
 Szyi jak wełna spływa,
 A ze tchnięciami łagodnie
 Zefiry poigrywa.

Nad wszystkie braty w urodzie
 Y Syny dostoiniejszy
 Łabęć na Kaistra wodzie
 Y łabęcia piękniejszy.
 Głowa tylko, co się cudnym
 Złotem wzniozszy odważa,
 Włosem swym ozdobno brudnym
 Czarne kruki wyraża.

Sliczna kolorów różnico!
 Zdobi taka odmiana:
 Otwórz prawi gołębico!
 Otwórz Siostro kochana.
 Gołębico twe jęczenie
 Słodsze nad wszystkie głosy:

Otwórz: bo pod nocne cienie
Głowę mam pełną rosy.

Kto cię nie miłuje Panie,
Ten nad morskie rozruchy
Bardziej nad Scylli szczekanie
Y nad Charybdę głuchy;
Ten z burzliwey się wyrwawszy
Fali, w brzytki szmer gadu,
Y nad Smoki fame żwawszy
Y pełniejszy jest jadu.

Ku MARVEY kto miłości
Nie czuie, tego skały
Kaukazu, albo wnętrzości
Hemu twarde wydały:
Ten i Pyrrhę urzucony
Na polu Getulijskiem
Urwawszy między ramiony,
Swym-że zabił pociskiem.

W kim się tu miłość nie wzniesi,
 Ten nad Pardy gniewliwży,
 Nad Tygrycę, gdy swe dzieci
 Sroży się utraciwży;
 Lwicy go mętem napawano
 Miasto mleka posoki;
 Z rzuconego morza pianą
 Hodowały go Phoki.

Kto się nie kocha w MARYEY
 Zrost między Niedzwiedziami,
 W nieogłaskańey furiey
 Równa się z Hienami,
 Z drapieżnym Ryfiem pobratał
 Y zpokrewnił się z gadem,
 Z Opokami się poswatał,
 Y rzeki potruł jadem.

Dzieciatko jakoś chędogie!
 Jakoś dziwney śliczności!

Jakoś mile, jakoś drogie,
 Jakoś słodkiej wonności!
 Wdzięcznościami zalatywałsz,
 Wdzięk masz dziwny w poyrzeniu,
 Słodkim gwałtem mię porywałsz
 Ku twemu podziwieniu!

Ach pomrugiwa dzieciątko!
 Jawna mu nasza mowa.
 Przemów, przemów niemowlątko!
 Słowo nie żałuj słowa.
 Tu zwycięstw Palma powstaie,
 A palm ile roszczek liczy:
 Y któż, gdy się sama zdaie,
 Gałąski z niey nie życzy?

Tu laur krzewi się zielony,
 Tu kwiat wonny wynika,
 Którego włosow szalony
 Wiatr brzytwą się nietyka

Któremu zimnym pięknego
 Kłem nie razi rumieńca
 Kwitnie wiecznie, a któż z tego
 Kwiatu nie pragnie wieńca.

Owoż słyście, że parzyście
 Jęczą sinogarlice:
 Jak więc wglądając wfrebrzyście
 Hezebonu krynice.
 O nad miluchnie płynącą
 Sinogarłątko strugą
 Chceszli, masz ze mnie jęczącą
 Sinogarlicę drugą.

Zginałem! gdzie się uciekę?
 Twarz odemnie odwodzi:
 Chce, widzę, moję powiekę
 W rzewney widzieć powodzi.
 Na jagody Szmaragdowe
 Perelki smutne toczy

A w kropelki bursztynowe
Mokre topnieją oczy.

Móy kochanku, za dobreli
Przyimiesz, że w święte szyki
Swieckie wmieszam w twe kąpieli
Jordańskie w probatyki
Serca Dniepr moiego mroźny
Wisty wdam i Dunaie,
Tylko tchniesz duch ów niegroźny,
A wszystkiek lod ów ztaie.

Cóż trwacie krople serdeczne!
W lodowatym jezierce?
Ach pókisz się, harty wieczne!
Na płacz sercu nie bierze?
Lecz kiedyś, tedyśz obłoki
Już się na deszcze zanofszą,
Dadzą, dadzą łez potoki
A płacz, będzie roskofszą.

Ja płacę, a w tym wywiera
 Zima swoje srogości,
 Y mrozem moiej zaskwiera
 Do żywego miłości.
 Huczą ostre Akwilony
 Od Scytyjskiej Helice
 Niefie woz fkrzypiący frzony
 Leniwego woźnice.

Uziął, ogniem żywym który
 Zapala Serafiny,
 A jak Salomona skóry
 Nieba rozpiął kortyny,
 Któremu swe Syriuszce
 Przyznawa z upałami
 Lipiec, i w też lata sufce
 Czuhay dziany kłofami.

Ach! zimo proszę łagodniey
 Obchodź się z mym kochaniem!

A te które wieią chłodniew
 Duchy; pokarz wygnaniem;
 Zkaż za Thulen ostateczną,
 Za naydalsze Gielony
 Co na niewinność, bezpieczną
 Dmą furmą Akwilony.

Co jeżeli zawziętości
 Swey utrzymać niemoga;
 Niech na słoney szerokości,
 Klóca nawałność frogą,
 Niech budowne kruszą nawy
 Y rozboyne okręty,
A rozsypanemi ławy
 Morские moczą odmęty.

Tam szumney plac jest wygraney
 Na przelstronnym zatopie;
 Co za męstwo, w rozsypaney
 Hałaszy czynić szopie?

Nie Xerxowa tu galera
 Ani Achillem grozi:
 Koszyk dzieciątko zawiera,
 Łódka co chleb przywozi.

Niech śnieg pada: Lecz różany
 Fiolki z Liliami,
 Goździk, Narcys, Tulipany
 Wala się zamieciami:
 Niech grad pada, lecz perłowy
 W nim Jaspify z szafiry
 (Jak gdy obłok linnie dżdżowy)
 Wybor kleynotow sczyry.

Pocóż ten huk Akwilonie
 Y wy o wschodnie szumy?
 Lepiej furye na stronie
 Złożywszy te dumy
 A munsztuk gniewom furowym
 Dawszy cichym sposobem

Na pokorne przed wierzbowym
Upaść kolana żłobem.

Dobrze padszy kolanami
Wielkie rozciągasz krzyże,
Szukay jescze nożycami
Zeć kto tę szerść ostrzyże
Y wysmuknie z tey szczeciny
Naieżone jagody,
Zebyś całuiąc dzieciny
Nie ukłół ostrzem brody.

Przybyway wiosno wesoła
Czaſow pogodnych kwiecie,
Ty w roku co perła zgoła
W złotym jesteś sygnecie,
Matką uciech i Rachelą
Słońca wdzięczną, czteremi
Między pory, co nad wielą
Beniamin braty swemi.

Tu się spuść co prędzey z nieba
 Zakierowawszy koni,
 Łoch Betlemski, letni trzeba
 Zeby ogrzał Fawoni,
 Tu wężowi nayżyczliwſzy
 Towar, Flory doſtatki,
 Wielkie koſze wywróciwſzy
 Syp wonnoſliczne kwiatki.

Nie Miry, ani Szafranu
 Lituy czy się położy;
 Lawendy i Maieranu
 Y miękkiey podſciel róży,
 Powſtanieli, to rozliczne
 Goździki kłaść na fzyie,
 Niech Narcyſſy wieńczę ſliczne,
 Obſtępują lilie.

Przyday jeſzcze ſuchych kłoſow
 Z Cilicyiſkiego żniwa,
 G4

Y co z leśnych sączy włosów
Arabia szczęśliwa:

Więc olejki, i prezenty
Trzech Monarchow Sabeykie
Niech w jaskini zapach wzięty
Dymią wonie Pancheyskie.

Sliczna Wiosna niech nastaje,
A z wiosną tudzież nową
Niech szczebiotem słodkim gaje,
Niech się lasy ozową:
Nie wątpię, rad tego pienia
EMMANUEL nasz słucha;
Skłania miękkiy do uspienia
Głowy nietylko ucha.

Już już słońce me zagaśnie
W nocleg się ten mrok chyli;
Drzymie już, po krótkiey zaśnie
Przy tey muzyce chwili.

Pod powieki się gromadzą

Dwa wypukłe kryształę

Zaś je powieki oddadzą

Jak minie wczasik mały.

Zaklinam tve wiofno chory

Na twoież wesołości,

Na Jerozolímskie córy

Na wzajemne miłości,

Nie budź kochania naszego

Naywdzięcznieyſzey dzieciny,

Wie on czasu przyſć którego

Którey do nas godziny.

Jutro ze ſłońcem się z jawi,

Które dzieło rąk jego;

My dym czyńmy (gdy się bawi

Snem) z ziela Pancheyſkiego,

Który jedno jeſt chędogi

Kwiat jakkolwiek się zowie

Kładźmy go w zióbek ubogi

Wyścielamy wężglowie.

A ja cobym mak na skronie
Miał sypać, gdyż się zdrzymał.

Będę nócil w cichym tonie

Zebym ów sen zatrzymał.

A usiadzty tuż przy złobie:

Będę spiacemu kwoli

Ten nie żadnym głosem sobie

Kanzon dumał pawoli.

Zdawna Swiatu požądane
Pacholątko spoczyway;

A po stokrotnie wzywane

Dzieciątko snu zażyway:

(Witay krzyżu) przed piersiami

Na krzyż złożone ręce:

Ustka ziaią liliami

Tak słuszna spać Panieśce.

Pprzed wieki, przed bezdennymi
 Przepaściami poczety,
 Światło z Światła które swemi
 Usty Ociec Trój-Swięty
 Po wszystkie wieczności rodzi
 Na wszystkie będzie rodził,
 Syn też przed wieki pochodzi
 Wiecznie będzie pochodził.

Nim światła Niebios parzyfte,
 Latona porodziła,
 Z którychby dni Febus czyste
 Febe nocy rządziła,
 Nim poczeli okazale
 Przejeżdżać się po niebie,
 Jużes jasniał swoim cale
 Sobie światłem i z siebie.

Nim się zawziela czerwona
 Zorza, nad Niebios gmachem
 G6

Nim broń ścigać Oriona
 Gwiazd niewinnym zamachem,
 Nim Zodyak malowane
 Porozwiał propory,
 Jużes Anioły wybrane
 Rozporządzał na chory.

Tys myśl pierwsza, myśl żyjąca
 Wszystkiego świata vena
 Tyś zapalił lampę słońca
 Y wszystkie Fenomena
 Słońca pierwej krążek mały
 Który wtę urosł cerę
 Ze złotowłosemi strzały
 Wielką wytoczył sferę.

Twym że darem i rogate
 Nocowładney Dyany,
 Pałaiących strzał bogate
 Uczyniłeś kolczany:

Tys ją wrczył biegać lotem
 Y mieściąc mianować,
 Złomanym raz kołowrotem
 Zaś pełnym się sforcować.

Cóż gdzieś Chaos zamieszane
 W swe zwykował porządki
 Jednając w nim uwikłane
 Wszystkie rzeczy początki
 Takos wszystko czynił snadnie
 Jako w rąbek Pallada:
 Albo więc Syllaby ładnie
 W Wiersz Poëta układa.

Tuś rzekł Alpy, tu Krępaki
 Tu niech grzbiet Apenniny
 Niosą, mego rymu jaki,
 Zeyść niemoże w doliny
 Tu pochodem niechay góry
 Osiadaia w padoly

Jedne zaćmią gęste bory,
A drugie gay wesoły

Tys rzek kryształowych warty
Zródła wod i krynice,
Zmierzył ledwie nie na kwarty
Szałą twoiey prawice,
Kiedy morza wybuchały
Jako z kruża wielkiego
Twe przezemgłę zgruntowały
Oczy do dna samego.

Tys na marmur Oceański
Sprzężonemi wiachawszy
Cury; a za kark tyrański
Nereusza porwawszy
Jak munsztukiem twardym, wały
Brzeźnemiś go mógł skrócić,
Groząc jeśliby zuchwały
Przebył, w Sufzą obrócić.

W ten czas ci z Neptuna Córy
Modremi Nereidy,

W takt płały wyspow chóry

Tudzież bydło Thetydy

Podle Affrykus ciepłemi

Skrzydły był na powodzie

Tobie Zefiry lekkimi

Wiosły grały po wodzie.

Takeś huczno w ten czas z góry

W ogromney zjeżdżał chwale

W cugu hańcącemi chimury

Wieziony okazale;

Teraz zwinąłszy wielkiego

Bóstwa niezmierność całą.

Na darnie sianka lichego

Maluczki spisz pod skałą.

Schyla osieł wielkie owe

Na posłuszeństwo ucha;

Woł z nim klęcząc Decembrowe

Parą zimna rozdmucha:

Znać majestat i we złobie

Y na łomie CESARZA,

Jakby w Laurze widział, tobie

Brutus się ten ukarza.

Zyi, lub naszym być Augustem

Lub Królem raczysz; godło

Pewne jest, nie zawsze w pułtem

Paruku będziesz tak podło;

Niegdyś Boska moc wyniknie

Twa najśłodczy dziecino,

Gdzie kto skosztuje, wykrzyknie

Ey Wino, wino, wino!

Bachus w państwie Neptunowym

Swe zwycięskie chorągwie

Rozwinie, gdzie mośczeni nowym

Kamienne wspięni stągwie

A wino da krom macicy
 Krom deptania i prasy,
 Nad Falerny nad winnicy
 Możney wystale czasy.

Cóż gdy z kilku rozmnożonym
 Chlebem tłuszcze wyżywi,
 Sama się w kofzu plecionym
 Na ten spor Ceres zdziwi;
 Między pobrzeźnemi trawy
 Grać będą pluśkiem ryby,
 Złowione być na potrawy
 Dziwne, chcąc bez pocyby.

Niemi wolną wziąwszy mowę
 Y od zatarg języki
 Gładziey nad Demostenowe
 Ozwą się Retoryki;
 W tedy i twardey zapory
 W słuchu pozbywszy głuszy

Otwartemi dźwięk, głos, chory
 Będą poymować uszy.

Co przed tym ślepi jęczeli
 W przykrey oczu fatydze,
 Nad same Orły weseley
 Przejrzą i ostrowidze.
 Które ścięły paraliże
 Jak wosk odmiękną członki,
 Kulawi, Cyllary chyże
 Wyścigną, i Jelonki.

Na śmiertelney już pościeli
 Komu niestało wątku,
 Z świeżey mu zaczną kądzieli
 Parki wiek prząść z początku,
 Y czyie do czerstwości
 Na kształt owego drzewa,
 Które Hermońskie wilgości
 Lub żywy nurt oblewa

Ba i morza milczeć mogą
 Wiatry ledwo ziewają
 Wody się stają podłoga
 Deptać po sobie dają,
 Ifis potnieie, przełękły
 Drży Egipt z swą Lzydą,
 Bałwany o ziemię brzękły,
 Y w druzgi wszystkie idą.

Drzą, boją się, z mieysc swych zrzuca
 Strafzydła już upadły,
 (Ach widzę już się ocuca)
 Szczeka Anubis ziadły
 Herod źrze się (obrócił się)
 (Jak poziewa skromniuchny.)
 Dzień mi pogodny wrócił się
 Gdy czuiesz mój miluchny!

Jutrzeńka się na dzień bieli
 Powiek otwiera Nieba,

Oczki ze snu jak z kąpieli

Para cyrkułow Feba

Z Kryształowey się fontany

Na wschod nowy wybiera,

Jezus świeżuchno kąpany

Z swych okienek wyziera.

Brwi przystoynie w łuk nagięte

Jak śliczne strzały sieją:

A ferca tak strzały święte

By lodowe zagrzeją

Jako w skrós ogniem przeymuia,

Na wylot rania strzały?

O jak serdecznie smakuią

Y rany i upały!

Bądź-że naszym, o miluchny!

Raczywszy być maleńkiem,

Bądź naszym Sercem maluchny

Owżem (śmiem rzec) serdeńkiem!

Jakoś bowiem Bóstwo całe,
 W drobney zawarł małości,
 Miłsze; droższe; rzeczy małe
 Są nad znaczne wielkości,

Ani przeto że w chrościanym
 Złobie słomą od zboża
 Odpoczywa zle usłanym,
 Ni zacz tego mieć łoża:
 Bogiem go Tripus Delficki
 Y Kortyna wyznała,
 Boga Serapis Memficki
 Złękt się i Memphis cała.

Orfeuszow złotopioro
 Orszak, gdyś się narodził,
 Szerokie wdzięcznym na chory
 Głosem, powietrza słodził.
 Owa wieczności bożnica,
 Choć nikt nie tknął, runęła

Pallady źródłem ziemica
Tyberyjska wspłynęła.

W turbantach ci się Perflowie,
Arab, Indus zdumiewa,
Zbledli Etruscy wieszczkowie
Strażące gmerząc trzewa.
Koronowane całuią
Proch stop twoich języki,
Ciebie głoszą i zwiastuią
Dawnych Sybill wierszyki.

Kiedyż kolwiek na łaskawe
Gałęzie broń Emoniec
Zawiesiwszy, miecze krwawe
Łamie, depce na koniec
Dźwięk po lesiech się rozchodzi
Rzekach, polach Muzyki;
Pokóy tańce wszędy wodzi
Z wesołemi pokrzyki.

Ciesz się wypogodzony
 Świat, tak jasnym zarankiem;
 Bieczy za dar położony
 Baranek przed Barankiem
 Póki wolny głos, to jagnie
 Zdami się z runa swego,
 Łóżko Tobie usłać pragnie,
 A czyste runo jego.

Ty niesiesz wieki szczęśliwe
 Spiewane proroczwami,
 Które, i sępy gniewliwe
 Pogodzą z gołębiami.
 Gryfy z sępy, a Gryfowie
 Co ze Lwy w waśni chodzą,
 Wilk z owcą, z gadem zeńcowie
 Wzajemnie się pogodzą.

Już się z dębów łączą miody,
 Y z kamieni oliwa

Miało żółdzia jagody
Dodona się okrywa
Już się złotem pienią brzegi,
Nurt każdy winem płynie,
A rzeki mlecznemi biegi
Wala się przez pustynie.

BOGA w dobie dziecinnego
Wierszopisie Cialeczka,
Pieniem rymu niestwornego
Smiesz kolytać jasteczka?

Samego tu Appollina
Oniemiała wymowa,
Milczy Delficka kortyna,
Ty się ważysz na słowa!

Smiesz niewdzięczny szeleść robić
Pegazowemi piory?
W fest, który certuią zdość
Skrzydlaście Niebios Chory:
Chyba tey zdołać aktowi
Może słodkość muzyki,
Nie rzecz tedy się świerczowi
Mięszać między słowiki?

Ha

O dciagam strón i hamuję
 Od wierza chciwey weny,
 W Parnassowy rozkazuję
 Cień, skrycie się kameny:
 Wyszło źródło Pegazowe,
 Milcz Thalio, milcz i ty,
 Tu milczenie za wymowę,
 Chwali, kto stał jak ryty.

Lecz złotemi usteczkami
 Jak się usmiecha dziecie!
 Jakby ozwać się z wierszami
 Wskazywało Póecie.
 Gdzie z bekiem puszczono wołu,
 Y wolny ryk ostłowi,
 A któż z nimi rzeć pospołu
 Zabroni Pegazowi?

Więc natężam znowu stróny
 Wzniecę pierwsze pochopy.

Wróćcie się o drzmieć Helikony
Cuda Betleemskiej szopy.

W jakie obfitują dziwy
Stayni oney ruiny?

Nie tak żyźne Baktrow niwy
Y Kanopu równiny.

Niemówlątko, u którego
Łezki cała wymowa;

Ziem, wod, nieb dobył z niczego
Mocą jednego słowa.

Ten maluchny, co wielkości
Łokciowey niedościga,

Wszystkie świata obzerności
Napelnia, i świat dźwiga.

Podle stoi Matka, ale

Okrom skazy Panieństwa,
Rodzi, Ewy pierwszey wcale

Nie świadoma przekleństwa

Na pierwszą padła ustawa
Tych bolów przestępcę,
Którą infze według prawa
Niech płacą położnice.

W którym światła herzt momencie
Ziawił się podług ciała,
Zeby światłość na przyięcie
Okazaley jaśniała:
Wielki się wzniecił na Niebie
Y nowy aspekt, który
Jeśli nie przód to po Febie,
Nie raczy się kłaść wtóry.

W ięc żeby słońce śmiałości
Tey czasowi przytarło,
Cokolwiek w skrytych jasności
Skarbiech miało, wywarło.
Dzień się w ten czas bielszy zawił
W tróy-słoneczney lektyce,

Ze nic światła nie zostawił
Dla swey nocney siostrzyce.

Płyną Pallado fontany
Twego likworu z ziemi,
Tyber się cofa zdumiany
Y Rzym dziwy takiemi.
Któryż wieszczek, to nam godło
Rzetelnie wytłumaczy?
Niemasz wieszczkow: cóż to źródło
(Niebo nam tłumacz) znaczy?

Owoż wykład pod niebiosy
Brzmiąc i nam się o uszy
Obiiaią wdzięczne głosy,
A każdy dobrze tuszy.
Ziemianom prawi wesele,
Pokóy wam oba światy
Co klęsk ulży, pokóy w ciele
Prawy, wieczny, bogaty.

Uragayże więc Dzieciątku
O narodzie złośliwy!

Ten zbudował świat z początku

Architekt Bóg prawdziwy,

Nieme gwiazdy go słuchaia,

Głośnie mu brzmia na chory,

Po nim ufney wygladaia

Nasze nędze podpory.

Witay moiego zamkniona
Tu Boga wszechmocności!

Y w ciasnych kresiech skończona

Nieskończona wielkości,

Większyś świata; do ciasnoty

Jakże się niskiey chylisz?

Jeszcze wierzam, słyszeć grzmoty

Lubo dziecinnie kwilisz.

Luboć zamilkła spowita
Harpokratem wymowa,

Nicht i nizkąd nie przywita

Wymównieyższego słowa:

Ani ziemia co lepszego

Ani nieba wymówią,

Owżem ani wcielonego

Słowa, obie wyślowią.

Lecz i tak się pod tą skałą

Na tym tulać wygnaniu,

Bóstwo nie przyięte miało

W twym Dawidzie mieszkaniu?

Człek nie chce, szopa przyimuie,

Więcey ludzkości w budzie!

Człek nie zna; woł usługuię,

Głupszyś od wołu ludzie!

Co się zwykł na Serafiny

Wspierać i nad obłoki,

Tu na sianku: te pierzyny

Takie mają tłomoki.

Słomą nie dobrze pokryty
 Ramiona mu ziębnieją,
 Ba, że sam jest kłos obfity,
 Kłosa w słomę niszczeją.

Zieleniały mu Oyczystych
 Jaspisem gmachow stropy;
 Czerwieniały w śród ogniowych
 Taflow skrawe piropy;
 Kędy jeno stąpił nogą,
 Złoto kwiatem wschodziło,
 Pyszną się, że pod tak drogą
 Stopą się bydź trafiło.

Wami świadczę i pokoie,
 Y nieb Obywatele
 Gdzie tu z jaspisow podwoie?
 Gdzie z Piropu manele?
 Czy perły, czy swe godności
 Szarłat wnosi na twarzy?

Krom: że cały się miłość
Dyamentem świat żarzy.

Zadne gospodki nie zdobi
Wygnańcowi obicie,
Krom które z swych jelić robi
Szpetne Arachna wicie,
Za perfumow powiewanie
Gnóy, a posadzką błoto,
Wszakże na czym jedno stanie,
Wszystko się mieni w złoto.

Lecz co pereł i jakiego
Złota jeszcze szukamy?
Maiąc Dziecinę złotego,
W nim wszystko złoto mamy.
Cóż gdy rozpowiwszy Boga
Matka weźmie na łono.
Jakby cię też perło droga
W pierścień złoty wfażono.

Więc ogromnego Samfona
 Węzeł pieluszek ścisła,
 W więzach ręka, ręka ona
 Co piorunami cisła.
 Już nie sieie piorunami,
 Dopuszcza się całować,
 Woli miłości strzałami
 Ludzkie Serca wojować.

Ten co niepogody dżdżyte
 Z obu stron Nieba toczy,
 Owo teraz dżdże ogniste
 Leie przez obie oczy.
 Kapią ciepłych łez obfite
 Leżącego potoki,
 Każdaby z nich nieużyte
 Przedrażyła opoki.

Ow dla folgi w Decembrowy
 Mróz ciepłe łezki leie.

A mróz ofry mróz surowy
Tym okrutniey szaleie,
Y wy mrozu natężacie,
O niespokoyne szturmy!
Ze was Eol (zarabiacie)
Poosadza do turmy.

Wy przynajmniey chceycie Nieba:
Ty Saturnie ponury
Na swego mieć respekt Feba,
A mrożney ulżyć chmuiry:
Nieprzyiaciel wieczny potym
Dzieciństwa niewinnego
Będziefz, nikt nie nazwie złotym,
Lecz z żelaza twardego.

Ach! wniwecz idą namowy:
Nieba mię nie fluchaia,
Nie odpuszcza mróz surowy,
A lzy nieofychaia.

Więc przyleymy płaczącemu
 Leż i z nalezey zrzenice,
 Będzie kąpiel maluczkiemu
 Nad Nerona cieplice.

Zeby było miększe łóże,
 Siankiem w sercu ułano
 Będzie: wszystko się podłożę:
 Wszak ciało wszelkie siano.
 Ach! cóż czynię? toć kamieniem
 Twardym uścielam Panie!
 Wybacz: wszak za twym dotknięciem
 Y kamień miękkim stanie.

Języku poduszką jemu
 Będziesz przez skromność w mowie,
 Takie Słowu Przedwiecznemu
 Przynależy wężgłowie;
 Dawszy temu (tak ci tufzę)
 Słowu w sobie osadę,

Przejdzież wszystkie Tulliusze
Y Demostenę swadę.

Rozwiąż Matko to powicie,
Ja go ramiony zdeymę,
Za pieluchy te sowicie
Będą ręce uprzejme;
Ani mi się z nich wywinie,
Ani sam zachce tego;
Gdyż nad pęta miłość flynie
Moc Diamentowego.

Jeżeliż kogo frogiemi
Grzech opętał kaydany,
Bież, odpuści gniew na ziemi
Boski difarmowany;
Piorunami już nie władnie,
W pieluszkach jak w obręczy:
Proś teraz; nie będzie snadnie,
Gdy usiędzie na tęczy.

Tu sam grosza niewolniku
 Y głodzie złota szczery:
 Masz pod skałą przy Gorniku
 Nieprzebrane Minery,
 Ten na wszystko tak ubogi
 Leży i spi na sienie:
 Kiedyż twóy appetyt frogi
 Y dóbr zaśnie Pragnienie?

Y co się nadętą głową
 W Niebo Trazonie wbijasz!
 Co się szatą purpurową
 Po Królewsku uwijasz?
 Król nad Królmi jest ten, który
 Nago leży jak widzisz;
 Dwakroć się wstydzą purpury,
 Jeśli ty się nie wstydzisz.

Tu koźlim wsmiardły parkotem
 Niewstydzie byś brzytkość

Nie czynił: wiedz jakiey potem
 Ogniem pałac miłości,
 orzuć sprofną Idalią,
 Y gnoyka Kupidyna.
 Kochay (boć słasznicy) Maryą,
 Y drogiego jey syna.

Tu kto się więc w myśl gornieyſzy
 Do Chryſtuſa przyznawaſz,
 A dbając o wiek późnieyſzy,
 Sławę w wieczność podawaſz,
 Jak to imię maſz piałtować?
 Y cnót, w tęj się ucz ſzkole,
 Czega się ſtrzec, co miłować,
 Nieme uczy pachole.

P I E S N
J E Z U S
MALUCZKI NA POLU
ZASYPIAJĄCY

Gdy z pierśi Matki Dziewicy
Mlekiem gasisz pragnienie,
A złociste twe zrzenice
Sposobisz na spocznienie:
O Niemōwle, wielki Boże!
Sen na ciebie czatuie,
Wieńcząc skronie w mak i w róże
Mileć zasadzki knuie.
Bieży przez lasy gwarliwe,
Łąki kwieciem upstrzone,
Y przez potoki mrućzliwe,
zbożem znużone.
złoty sily

Wypuszcza, a na oczy,
 By się miluchno uspiły,
 Sam co żywo poskoczy.
 Zdać się słodkiemu gwałtowi
 Jeśli fromu przyczyna,
 A potrzebnemu wczasowi
 Pozwolić, co za wina?
 Zafypiały droga Dziecino,
 Ziemię łóżę usłała,
 Kwieciem i młodą krzewiną
 Wonny zapach rozsiała:
 O to Słowik głos swój stroi,
 Wnet ci wdzięczno zanóci,
 Aż się ciałko uspokoi,
 Swe w ten czas pienia skróci.
 Czuie przy Tobie troskliwa
 Matka, a pilnie czuie,
 A wszystkim scisty co żywa
 Cyt palcem nakazuje.
 Ach bodayby się nie skłonił
 Pasterz tu

A miłego snu nie zgonił
Wrzaskiem swoich piszczałek!
Y wy Zefiry wstrzymajcie
Zbytne swoje zawody,
Słodko-mruczne posuwajcie
Potoki z lekka wody.
Czy to z Matki rozkazania,
Czy prze Syna uczczenie,
Wnet ni wrzasku ni wołania,
Wszędzie gluche milczenie.

F

XVIII.

1.19